

Dokumentets innehåll

DEL 1 UTVECKLINGEN AV BEFOLKNINGENS VÄLFÄRD UNDER FULLMÄKTIGEPERIODEN

- 1 Välfärd som anges genom indikatorer och andra uppgifter
- 2 Utvärdering av prioriteringar, mål och åtgärder
- 3 Slutsatser och åtgärdsförslag

DEL II VÄLFÄRDSPLAN FÖR FULLMÄKTIGEPERIODEN 2024

- 4 Prioriteringar och riktlinjer i kommunstrategin
- 5 Särskilda program och planer för främjande av välfärden
- 6 Välfärdsplan

DEL III BEHANDLING I FULLMÄKTIGE

- 7 De som utarbetar planen
- 8 Godkännande av planen

DEL 1 UTVECKLINGEN AV BEFOLKNINGENS VÄLFÄRD UNDER FULLMÄKTIGEPERIODEN

Välfärd är ett begrepp som används för att beskriva en samhällelig situation där medborgarna har tillgång till goda levnadsvillkor och en grundläggande standard av livskvalitet. Det innebär att samhället strävar efter att främja människors välbefinnande genom att tillhandahålla olika former av stöd och tjänster.

Vårt välfärdssystem inkluderar aspekter som sociala förmåner, sjukvård, utbildning, bostadsstöd och arbetslöshetsförsäkring. Målet är att skapa en jämnare fördelning av resurser och möjligheter så att alla medborgare har möjlighet att leva ett anständigt liv.

Välfärd handlar också om att främja social rättvisa och jämlikhet genom att minska klyftor och ge stöd till de som behöver det mest. Det är ett grundläggande koncept inom samhällsplanering och offentlig politik och strävar efter att skapa en balans mellan individens behov och samhällets krav.

Lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021, §6) förpliktar kommunen att följa kommuninvånarnas levnadsförhållanden, hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa i varje område och inom varje befolkningsgrupp. Fullmäktige i kommunen ska årligen lämnas en rapport om kommuninvånarnas hälsa och välfärd, de faktorer som påverkar dessa och de åtgärder som har vidtagits. Dessutom ska det i kommunen en gång per fullmäktigeperiod utarbetas en välfärdsberättelse och välfärdsplan för fullmäktige om de frågor som nämnts ovan. Kommunen ska lämna välfärdsberättelsen och välfärdsplanen till välfärdsområdet och offentliggöra den i det allmänna datanätet

Välfärdsberättelsen skall utgöra ett verktyg för kommunledningen. Den utgör ett underlag för strategiarbete och planering av verksamhet och ekonomi och det politiska beslutsfattandet. Välfärdsberättelsen innehåller en översikt över kommuninvånarnas välfärd och de faktorer som påverkar denna, en plan för befrämjande av välfärden och en bedömning av åtgärderna som vidtas.

Kommunerna ska i sin strategiska planering ställa upp mål för främjandet av hälsa och välfärd som baserar sig på lokala förhållanden och behov, fastställa de åtgärder som stöder målen och som grund för dem använda kommunspecifika indikatorer för välfärd och hälsa.

De kommunala verksamheterna ska samarbeta med varandra för att främja hälsa och välfärd. Dessutom ska kommunen samarbeta med andra offentliga myndigheter, privata företag och allmännyttiga samfund som är verksamma i kommunen. Ett fungerande samarbete med Österbottens välfärdsområde i gränssnittsfrågor gällande främja av hälsa och välfärd är kritiskt för att Larsmo kommun ska kunna uppfylla sina uppgifter inom det förebyggande arbetet.

Kommunens uppgifter inom främjande av hälsa och välfärd:

- Kommunen bär det primära ansvaret för främjandet av hälsa och välfärd till den del denna uppgift är knuten till andra uppgifter som enligt lag ska skötas av kommunen.
- Kommunen ska i sin strategiska planering sätta upp mål för främjandet av hälsa och välfärd och fastställa åtgärder som stöder målen.
- Kommunen ska i sitt beslutsfattande beakta de uppskattade konsekvenserna av sina beslut för människors hälsa och välfärd enligt befolkningsgrupp.
- De kommunala verksamhetsområdena ska samarbeta med varandra för att främja hälsa och välfärd.
- Kommunen ska utse ett organ som ska ansvara för främjandet av hälsa och välfärd.
- Kommunen ska följa kommuninvånarnas levnadsförhållanden, hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa i varje område och inom varje befolkningsgrupp.
- Fullmäktige i kommunen ska årligen lämnas en rapport om kommuninvånarnas hälsa och välfärd, de faktorer som påverkar dessa och de åtgärder som har vidtagits.
- Dessutom ska det i kommunen en gång per fullmäktigeperiod utarbetas en välfärdsberättelse och välfärdsplan för fullmäktige om de frågor som nämnts ovan. Kommunen ska lämna välfärdsberättelsen och välfärdsplanen till välfärdsområdet och offentliggöra den i det allmänna datanätet.
- I främjandet av hälsa och välfärd ska kommunen samarbeta med välfärdsområdet och bistå det med sin sakkunskap.
- Dessutom ska kommunen i främjandet av hälsa och välfärd samarbeta med andra offentliga aktörer, privata företag

och allmännyttiga samfund som i kommunen utför hälso- och välfärdsfrämjande arbete.

Sedan 2022 har ledarna för främjande av hälsa och välfärd i kommunerna och i välfärdsområdet sammankommit i ett nytt regionalt nätverk. Även tredje sektorn ingår i nätverket. För rusmedelsförebyggande arbete och främjande av mental hälsa och våld i nära relationer har ett dylikt nätverk bildats. En regional samarbetsgrupp för elevhälsa, med representanter från välfärdsområdet och bildningssektorn sammanträder också med jämna mellanrum.

En omfattande välfärdsberättelse för perioden 2021-2025 godkändes i kommunfullmäktige 2022. Här görs en uppdatering för 2024.

1 Välfärd som anges genom indikatorer och andra uppgifter

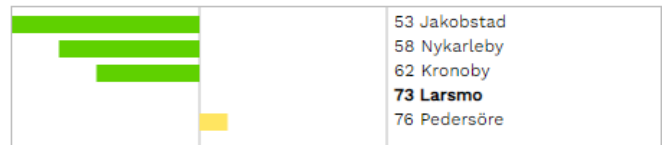
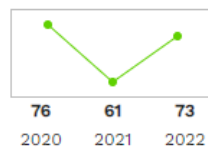
Nedan lyfts olika basindikatorer och kompletterande indikatorer upp som ett mått på välfärd. För vissa indikatorer finns ingen statistik för 2023 och anledningarna kan vara att statistik inte längre samlas in, att uppgiften tagits över av välfärdsområdet eller att uppgifterna inte ännu hunnit komma. Eftersom det här är en årsuppdatering tas inga indikatorer bort, utan inaktuella indikatorer tas bort då den omfattande välfärdsberättelsen uppgörs på nytt 2025. Flera av indikatorerna är så kallade basindikatorer som ska vara med, så därför tas de inte bort fast de är inaktuella.

Så här ska grafiken tolkas:

I vänstra kanten finns indikatorn. Statistiken i cirkeln visar förändring från förra statistikåret till senaste (här 2021-2022). Förändringen kan visas med röd färg eller grön färg beroende på vad som är önskvärd utveckling. Ju tjockare ring av färg runt cirkeln, desto större är förändringen. Ingen färg betyder att förändringen är liten.

Längst till höger ser vi Larsmo kommun i förhållande till andra kommuner. Som jämförelseorganisation har vi också valt Österbottens välfärdsområde. Färgerna i staplarna indikerar hur Larsmos resultat är i förhållande till jämförelsekommunerna. I exemplet är vårt resultat mycket bättre än Jakobstads, men en aning sämre än Pedersöres.

Medeltal av
resultatindikatorerna (HYTE-
koefficient)
(T) (HYTE-K)

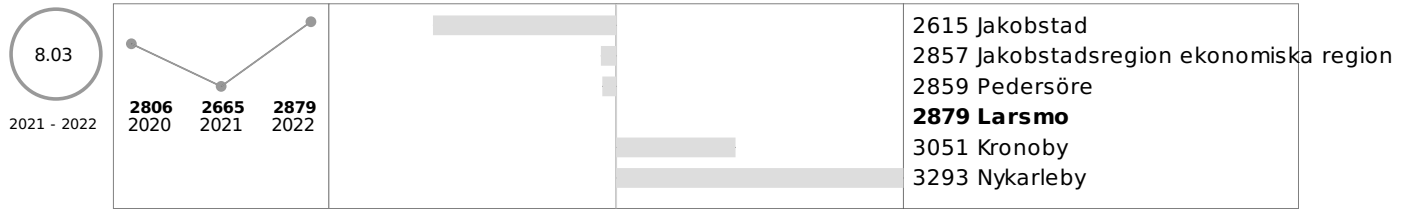

EKONOMI OCH LIVSKRAFT

Ekomin

Inkomster

Statsandelar totalt, euro / invånare

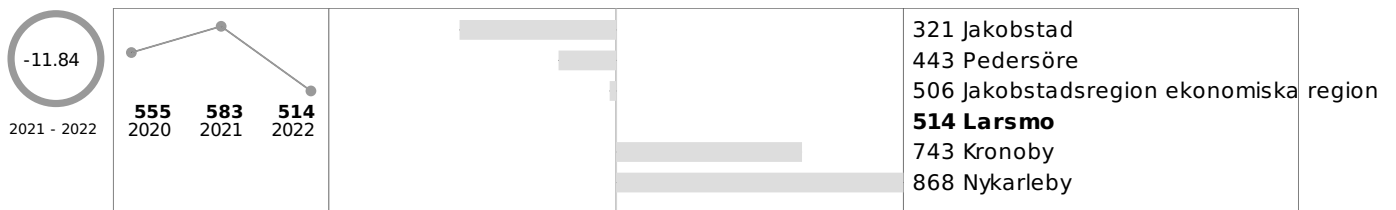
Liten ökning i statsandelarna räknat i euro per invånare.

Statsandelar, % av nettokostnaderna

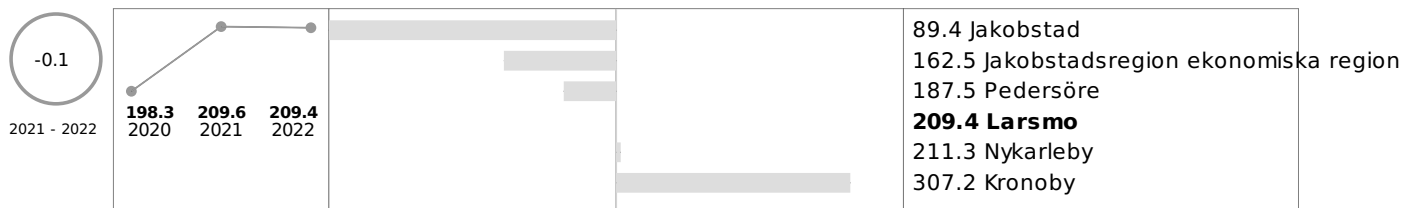
Statsandelarnas andel av nettokostnaderna har ökat en aning sen 2022.

Årsbidrag, euro / invånare

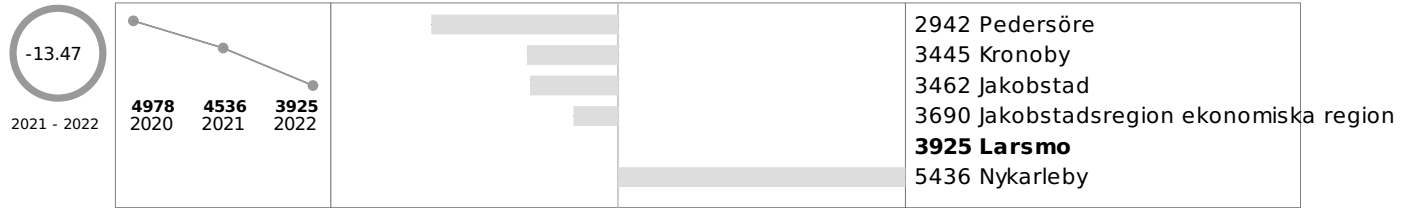

Årsbidraget har minskat från tidigare år.

Årsbidrag, % av avskrivningar

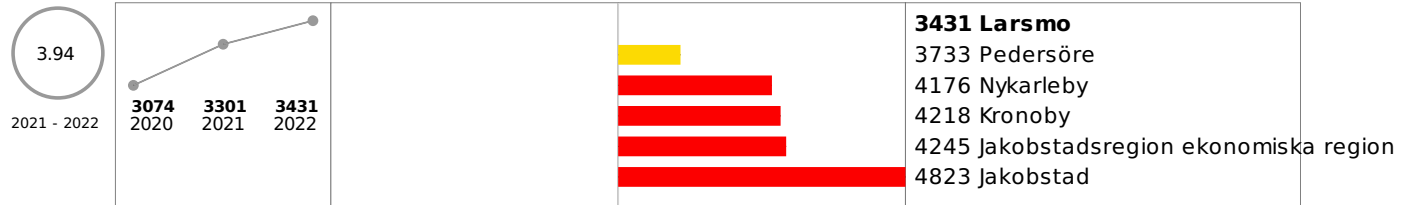
Lånebestånd, euro/invånare

Relativ skuldsättning, %

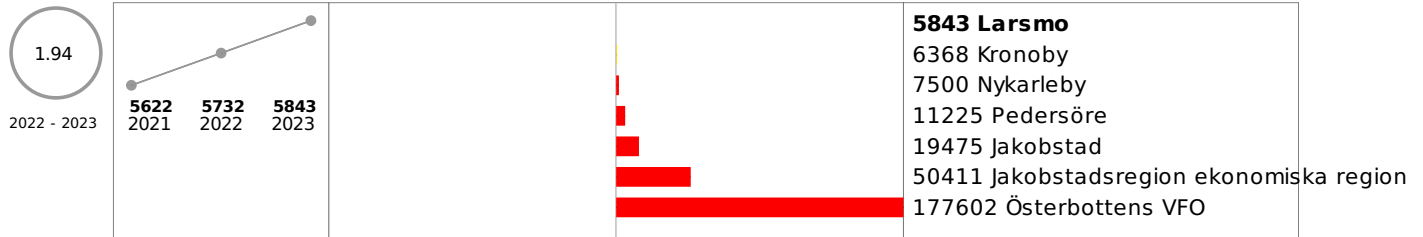
Skatteinkomster, euro/invånare

Livskraft

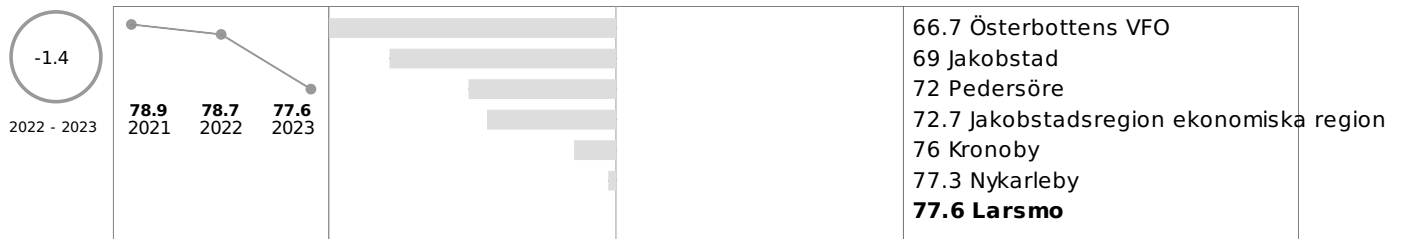
Befolkning

Befolkning 31.12

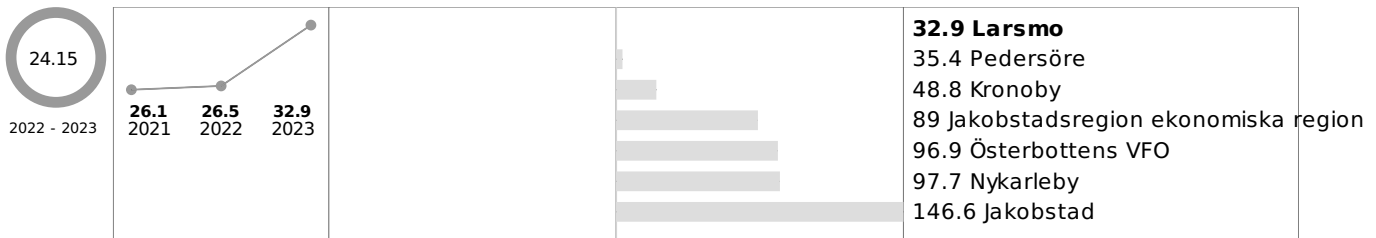
Befolkningen ökar stadigt.

Demografisk försörjningskvot

Demografiska försörjningskvoten har minskat så det är färre under 15-åringar och över 65-åringar att försörja per person i arbetsför ålder. Larsmo är en barnrik kommun och därför är den demografiska försörjningskvoten högre än i resten av regionen.

Annat modersmål än finska, svenska eller samiska / 1000 invånare

Andelen med annat modersmål än svenska, finska eller samiska har ökat.

Barnfamiljer, % av familjerna

Hög andel barnfamiljer, som tidigare.

Familjer med bara en förälder, % av barnfamiljerna

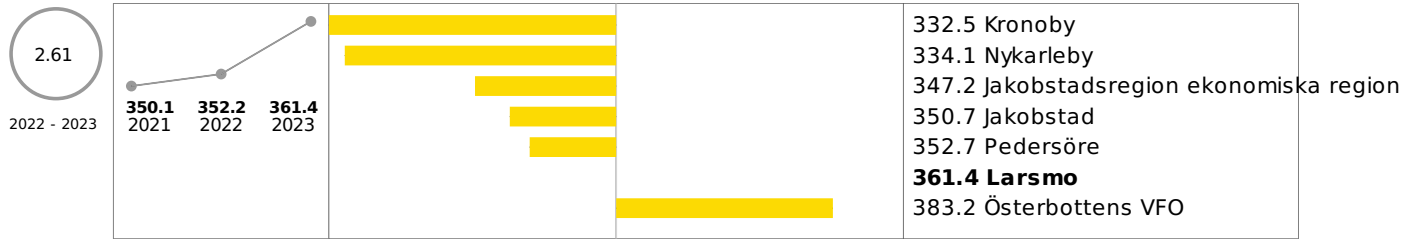
Ligger i enlighet med långsiktiga trenden. Har ökat något, men andelen är betydligt lägre än i övriga regionen.

En persons bostadshushåll, % av bostadshushållen

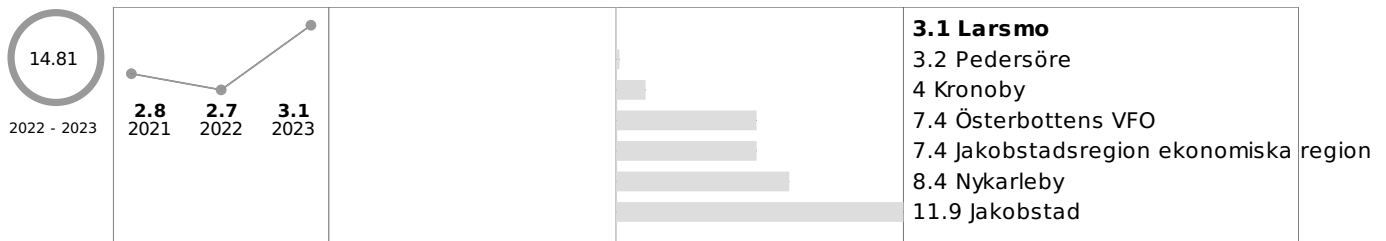
Ligger i enlighet med långsiktiga trenden. Låg andel hushåll med en person i Larsmo jämfört med närliggande kommuner.

Mått för utbildningsnivå

Utbildningsnivån stiger hela tiden.

Utländska medborgare, % av befolkningen

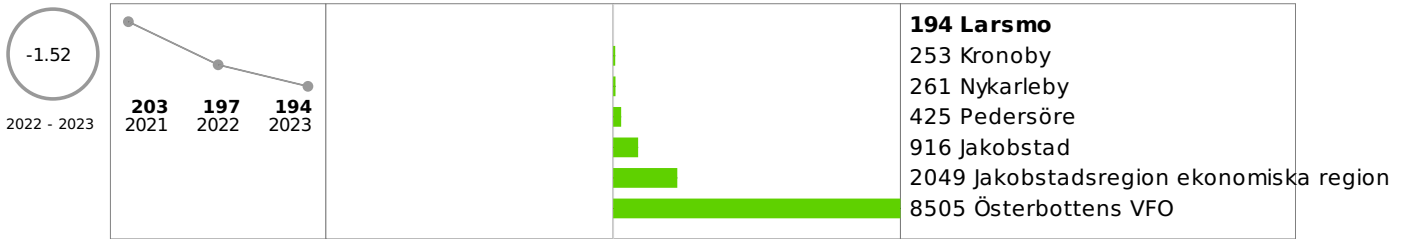

Mottagna flyktingar / 100 000 invånare

Mottagna flyktingar varierar en hel del från år till år, men 2023 tog vi emot flera familjer.

Utflyttare, antal

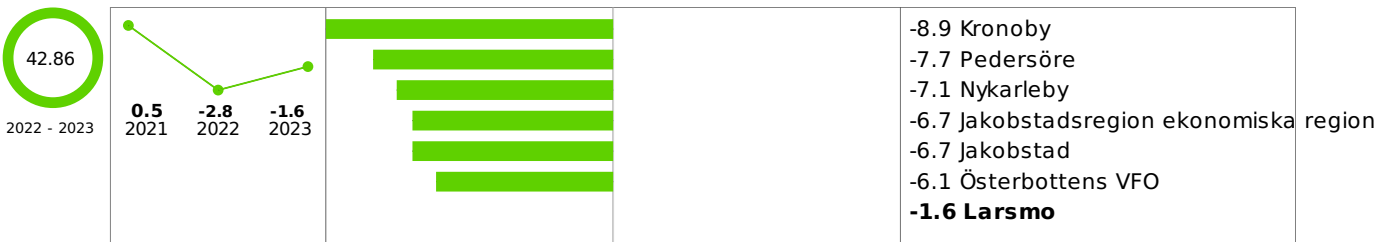

Låg utflyttning

Befolkningsprognos 2030 (beräknad 2021)

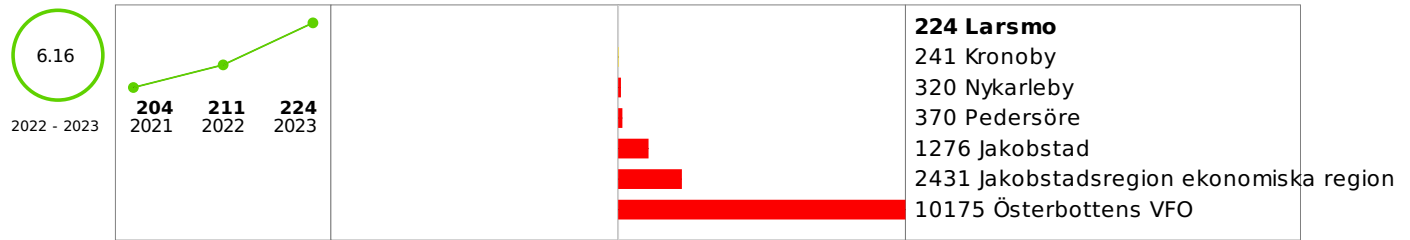
Nettoflyttning / 1000 invånare

Födda, prognos för 2030 (beräknad 2021)

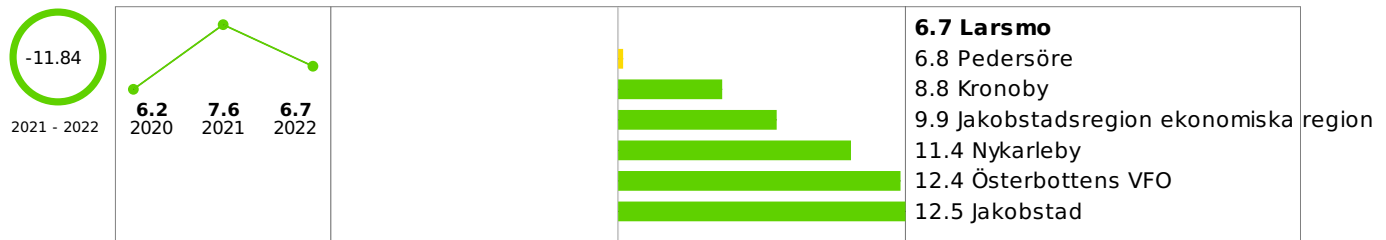

Inflyttare, antal

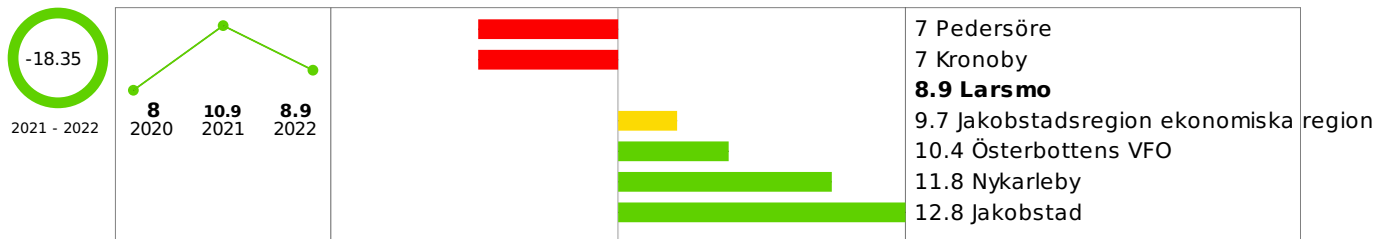

Livskraft

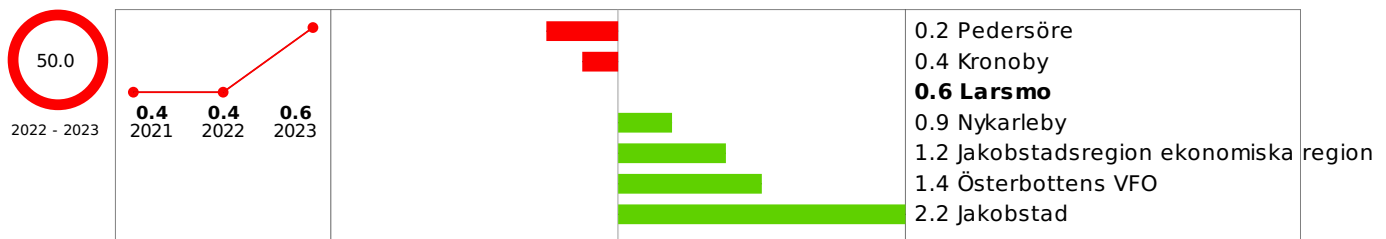
Kommunens allmänna risk för fattigdom

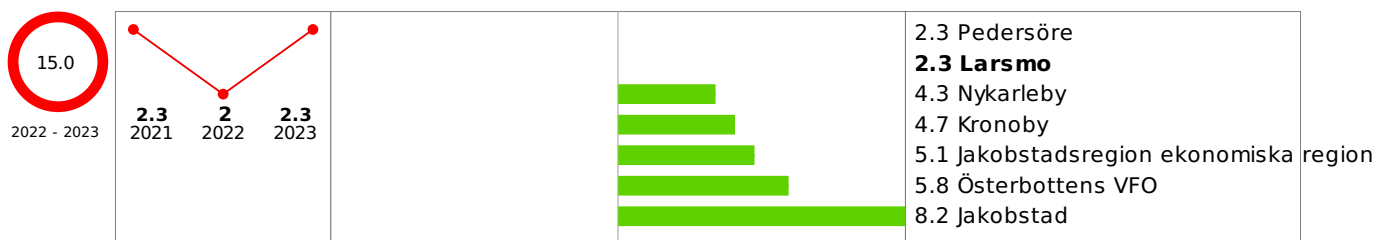
Risk för fattigdom bland barn

25-64-åriga långvariga mottagare av utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder

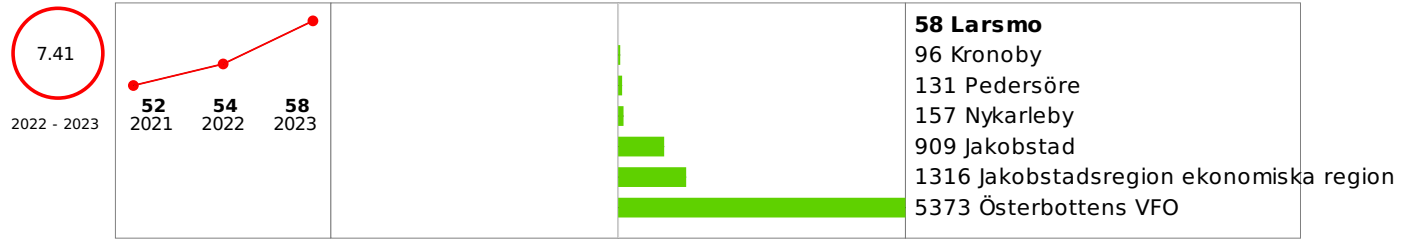

Arbetslösa, % av arbetskraften

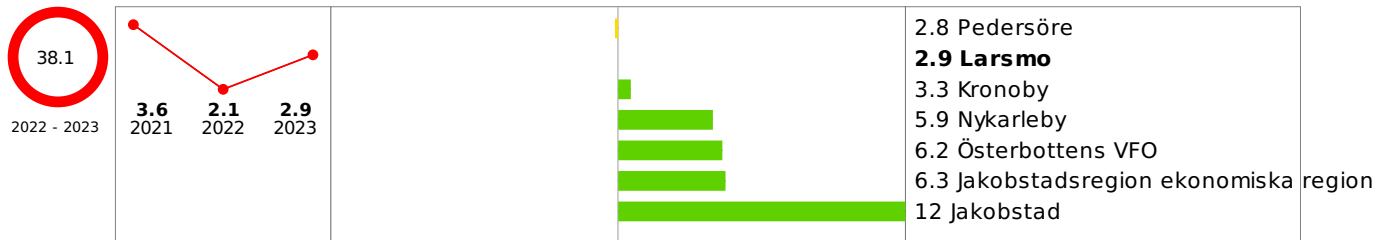
Låg arbetslöshet även om den steg lite under 2023.

Hushåll som fått utkomststöd under året totalt

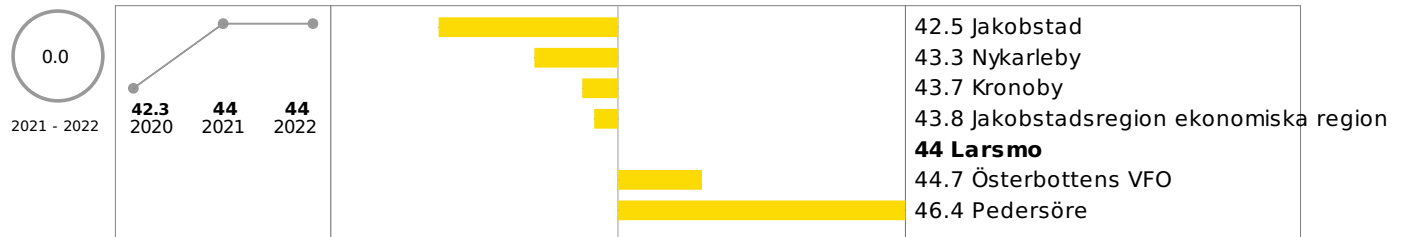

Liten ökning sedan 2021, men antalet har varierat från år till år om vi ser på läget på längre sikt.

Barnfamiljer som fått utkomststöd, % av barnfamiljerna

Sysselsatta, % av befolkningen

BARN, UNGA I GRUNDSKOLEÅLDER OCH BARNFAMILJER

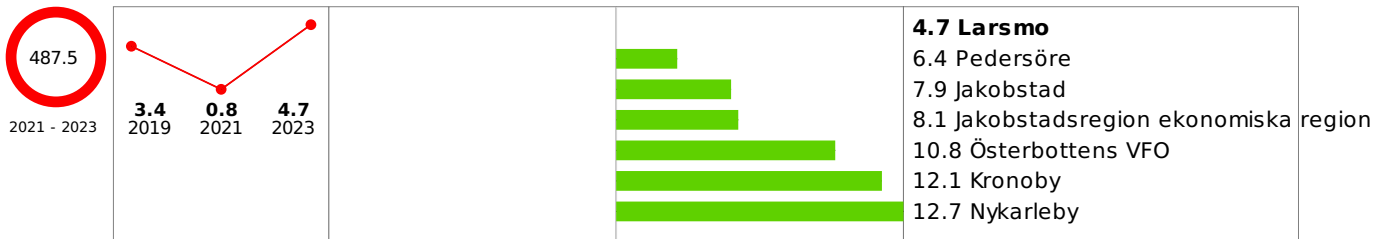
Välfärd

Livskvalitet och delaktighet

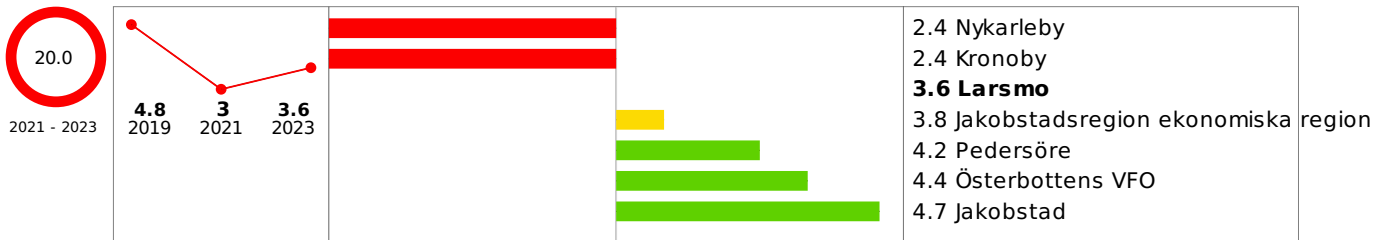
Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9

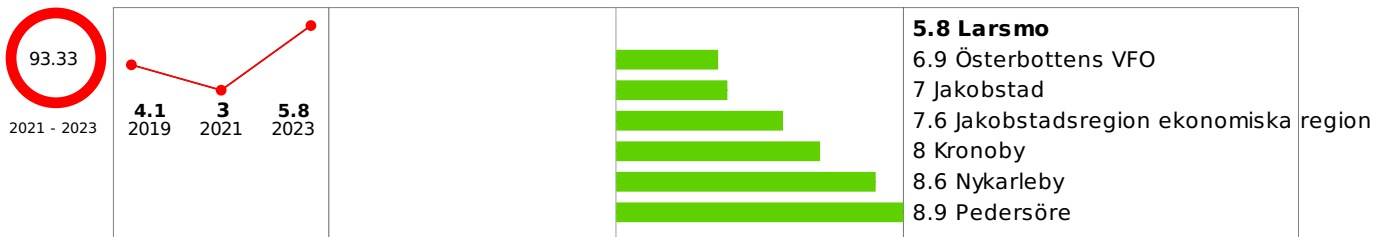
Ordentligt berusad minst en gång i månaden, % av eleverna i årskurs 8 och 9

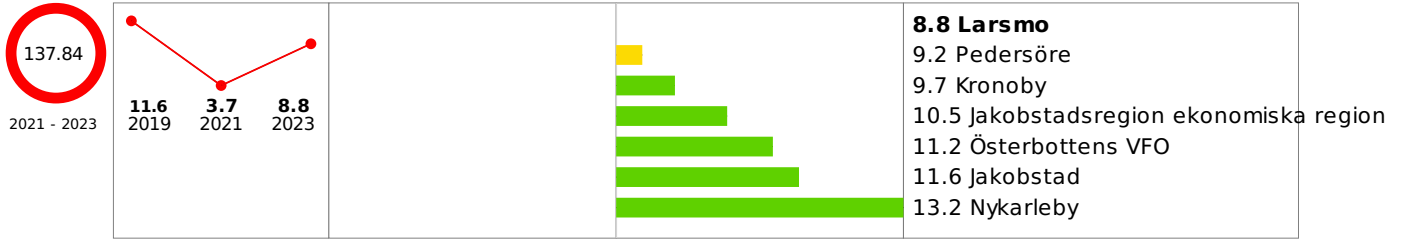
Röker dagligen, % av eleverna i årskurs 8 och 9

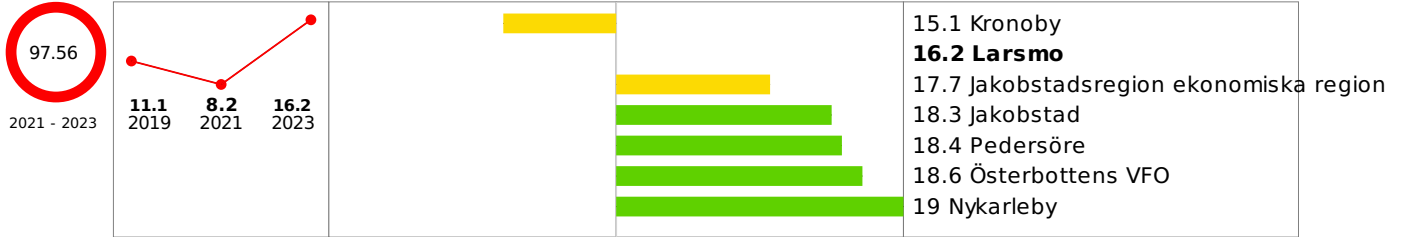
Använder snus dagligen, % av eleverna i årskurs 8 och 9

Inga nära vänner, % av eleverna i årskurs 8 och 9

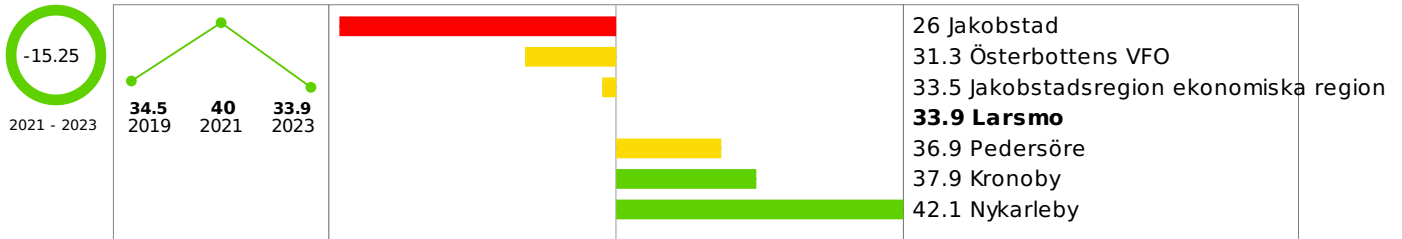
Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i årskurs 8 och 9

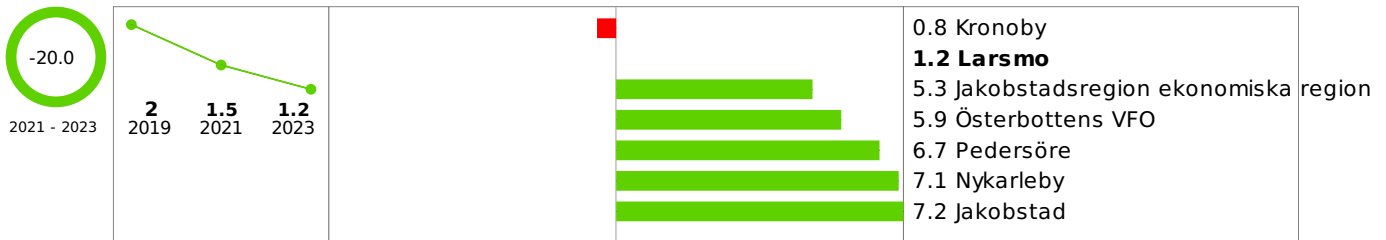
Övervikt, % av eleverna i årskurs 8 och 9

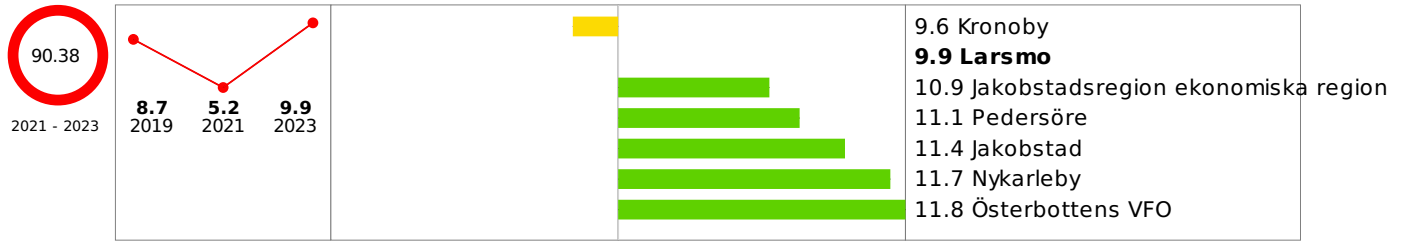
Utövar motion som ger andfåddhet högst en timme per vecka under fritiden, % av eleverna i årskurs 8 och 9

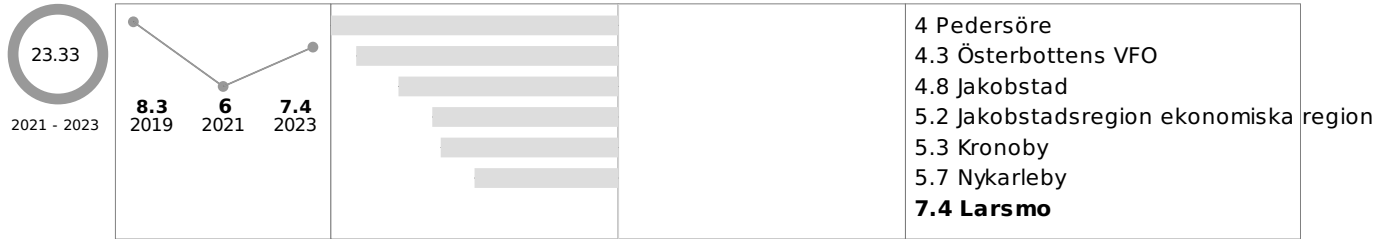
Prövat på olagliga droger minst en gång, % av eleverna i årskurs 8 och 9

Använder dagligen någon tobaksprodukt eller e-cigarett, % av eleverna i årskurs 8 och 9 (2017-)

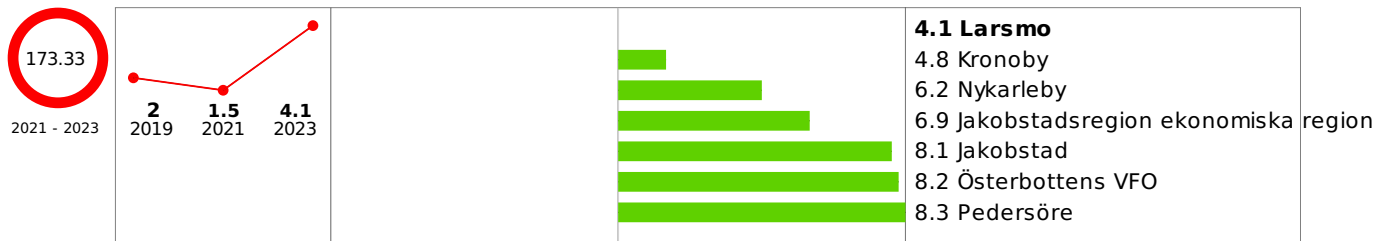

Svårigheter att diskutera med föräldrarna, % av eleverna i årskurs 4 och 5 (2017-)

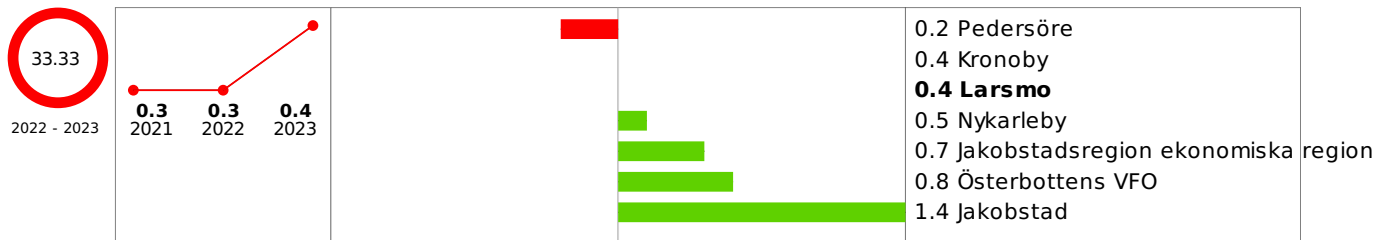

Trygghet, boende och miljö

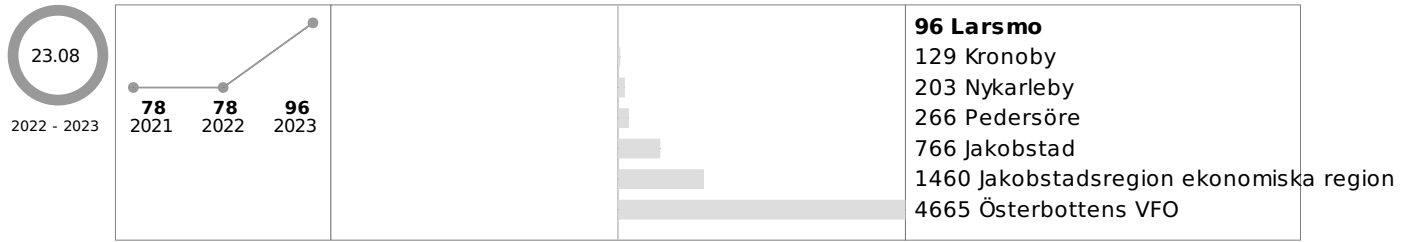
Mobbats i skolan, % av eleverna i årskurs 8 och 9

0 - 17-åringar som placerats utanför hemmet, % av befolkningen i samma ålder

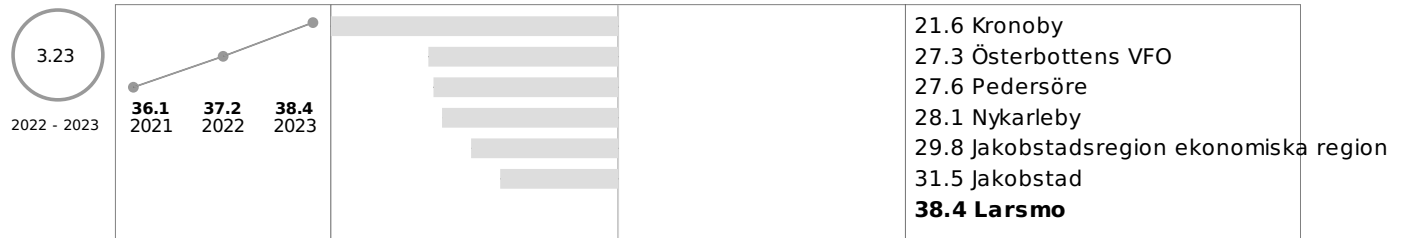

Antalet barnskyddsanmälningar (THL)

Antalet barnskyddsanmälningar har ökat från tidigare år, men antalet i Larsmo är lägre än i övriga jämförelsekommuner.

Trångbodda bostadshushåll med barn, % av alla bostadshushåll med barn

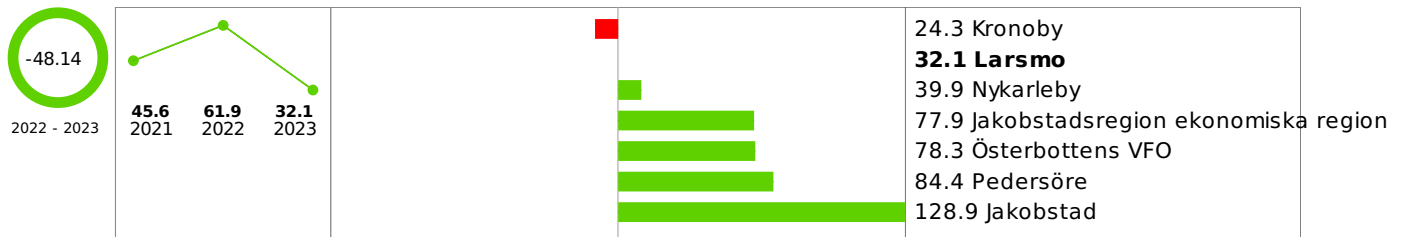

Andelen trångbodda hushåll har ökat något från 2021 att vi har haft en sjunkande trend sen 2015.

Har utsatts för fysiskt hot under det senaste året, % av eleverna i årskurs 8 och 9 (-2015)

Brottsmisstänkta, 15-17 år / 1000 personer i samma ålder

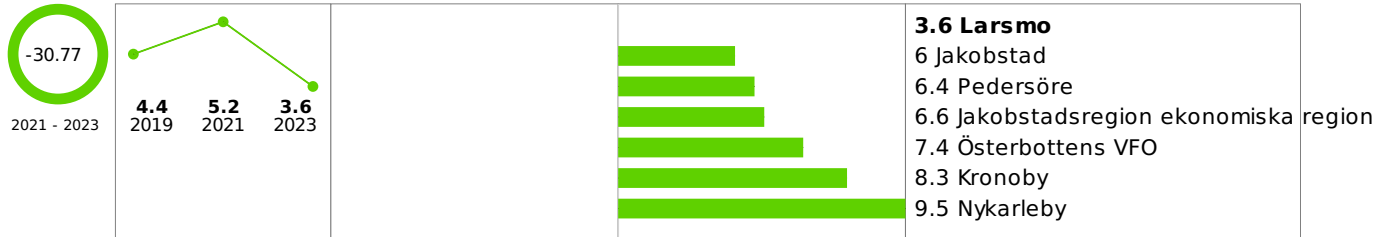

Stor minskning i andelen brottsmisstänka 15-17 -åringar.

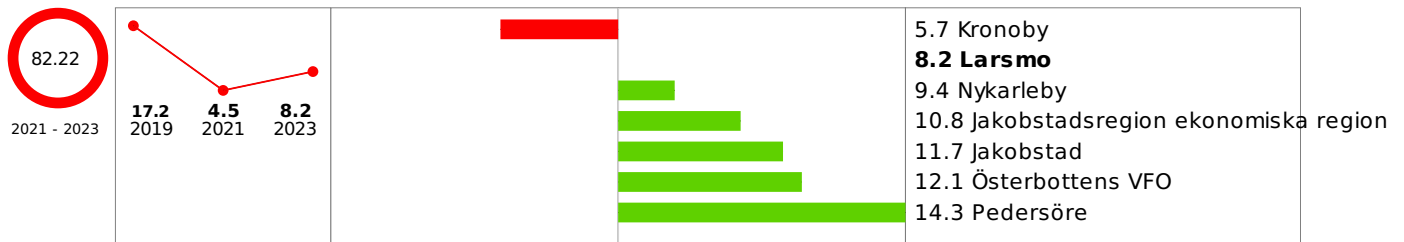
Utsatts för fysiskt våld av föräldrarna under året, % av eleverna i årskurs 4 och 5 (2019-)

Mobbats i skolan, % av eleverna i årskurs 4 och 5 (2017-)

Utsatts för fysisk våld av föräldrarna under året, % av eleverna i årskurs 8 och 9 (2019-)

Kommunens tjänster

Dagvård

3-5 -åringar i småbarnspedagogisk verksamhet, % av befolkningen i samma ålder

57.9 Larsmo

Andelen 3-5 -åringar i småbarnspedagogiken var 63,8 % 2023. Andelen ökar hela tiden. Statistiken för den här indikatorn uppdateras inte längre och det finns ingen motsvarande indikator att lägga in. I den omfattande välfärdsberättelsen som uppgörs 2025 kommer andelen deltagare i småbarnspedagogiken läggas in som en egen indikator där vi uppdaterar statistiken själva.

Skola

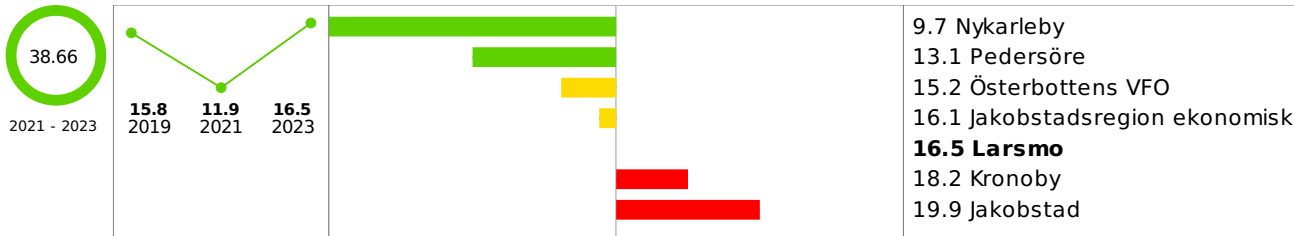
Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen - TEA, poäng

59 Nykarleby
61 Kronoby
64 Larsmo
65 Jakobstadsregion ekonomiska region
66 Österbottens VFO
66 Pedersöre
70 Jakobstad

Här ser vi lägre poäng än i förra undersökningen, men vi har tillsammans med utbildningen gått igenom läget och försöker gå igenom vilka åtgärder vi kan göra tillsammans för att öka poängen.

Goda möjligheter att påverka i skolan, % av eleverna i årskurs 8 och 9 (2017-)

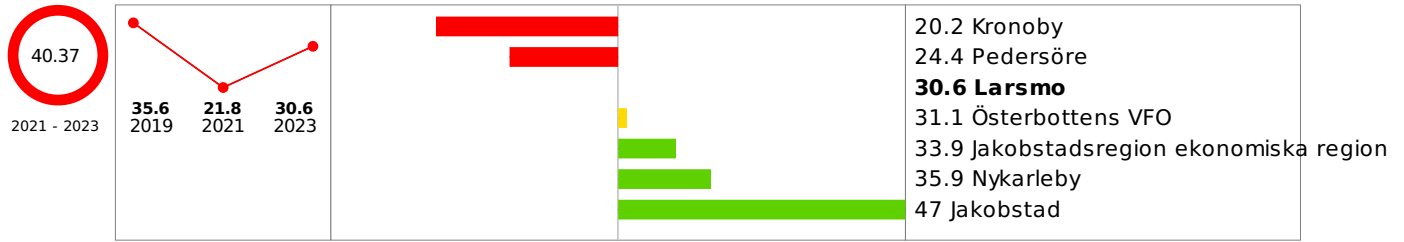
9.7 Nykarleby
13.1 Pedersöre
15.2 Österbottens VFO
16.1 Jakobstadsregion ekonomiska region
16.5 Larsmo
18.2 Kronoby
19.9 Jakobstad

Deltagit i mobbning minst en gång i veckan, % av eleverna i årskurs 8 och 9

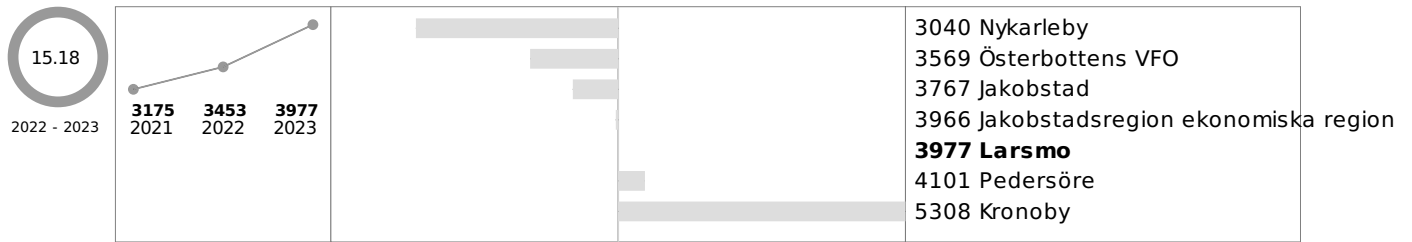
0.6 Larsmo
2.3 Nykarleby
3.6 Jakobstadsregion ekonomiska region
3.6 Pedersöre
4.3 Österbottens VFO
4.8 Kronoby
5 Jakobstad

Äter inte skollunch dagligen, % av eleverna i årskurs 8 och 9

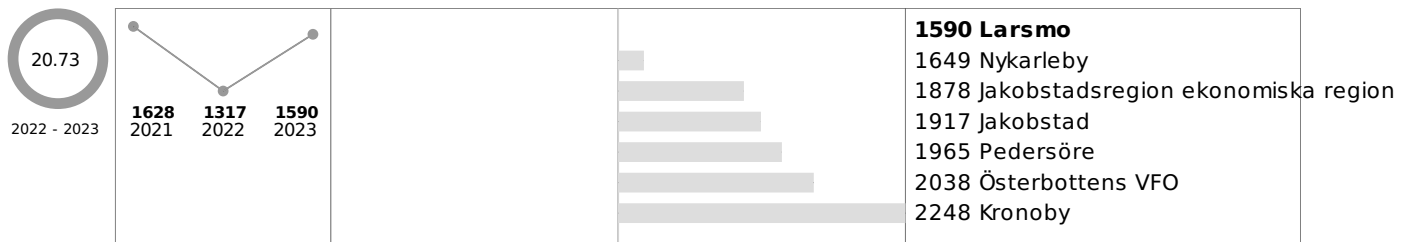
Social- och hälsovård

Besök på barnrådgivningsbyrå inom primärvården totalt / 1 000 barn i åldrarna 0 - 7 år

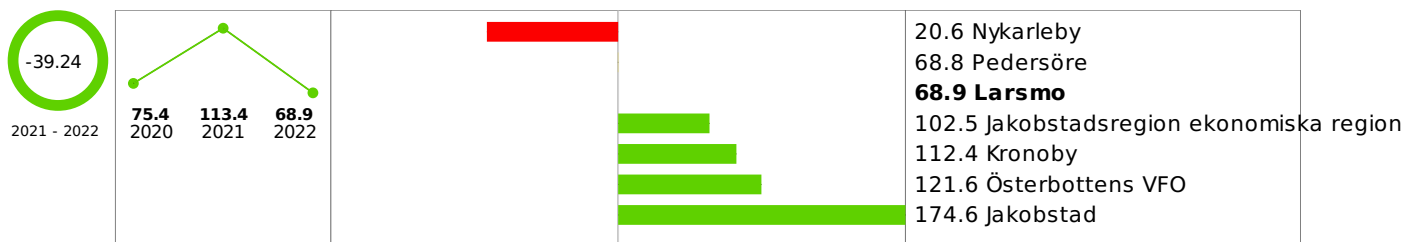
Vi ser en ökning i besöken på barnrådgivningen. Ökningen kan säkert delvis bero på den eftersläpning i kontroller som ännu finns efter coronapandemin. Antalet besök per 1000 barn varierar ganska mycket i olika kommuner.

Skolhälsovårdsbesök inom primärvården totalt / 1 000 barn i åldrarna 7-18 år

Antal skolhälsovårdsbesök har ökat till samma nivå som 2021, men antalet /1000 barn är lägst i Larsmo.

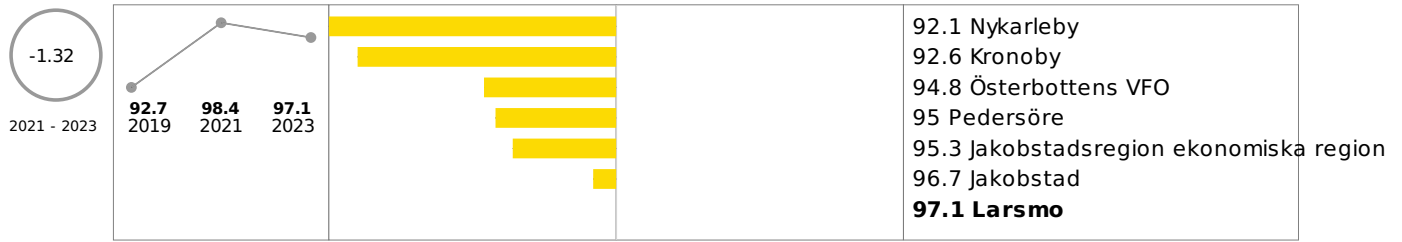
Nettodriftskostnaderna för barnskyddets institutions- och familjevård i euro / invånare

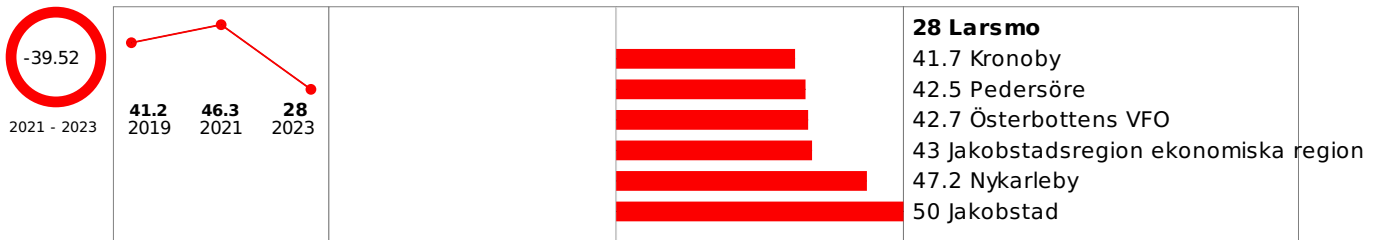
Finns inte statistik för 2023 eftersom det nu hör till välfärdsområdet, men det är en basindikator som följer med ännu till och med nästa uppdatering av den omfattande välfärdsberättelsen.

Fritid

Utövar någon hobby minst varje vecka, % av eleverna i årskurs 8 och 9 (2019-)

Ägnar sig åt konst och kultur minst en dag i veckan, % av eleverna i årskurs 8 och 9

Ägnar sig åt konst och kultur minst en dag i veckan, % av eleverna i årskurs 4 och 5

Anser att det ordnas intressanta fritidsaktiviteter för ungdomar i boendeområdet, % av svarande

Anser att det inte finns tillräckligt med lokaler där ungdomar kan vistas i boendeområdet, % av svarande

BARN, UNGA I GRUNDSKOLEÅLDER OCH BARNFAMILJER - Sammanfattning

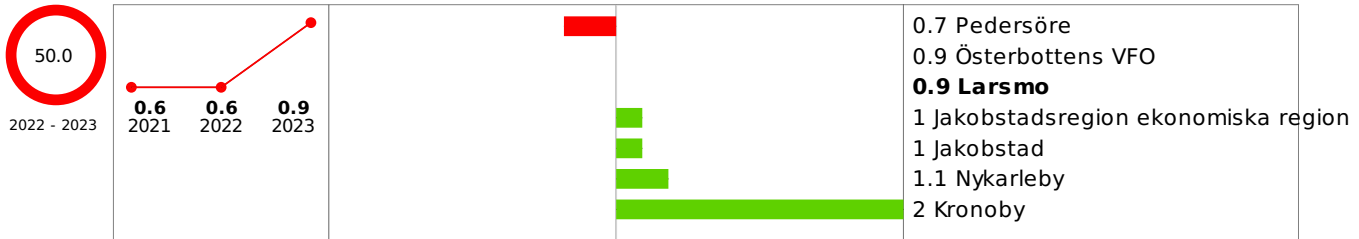
De allra flesta indikatorerna för barn och unga kommer från Hälsa i skolan. De resultaten hann med till årsuppdateringen förra hösten så därför görs inga ytterligare analyser eller kommentarer kring de resultaten i den här årsuppdateringen.

UNGA OCH UNGA VUXNA

Välfärd

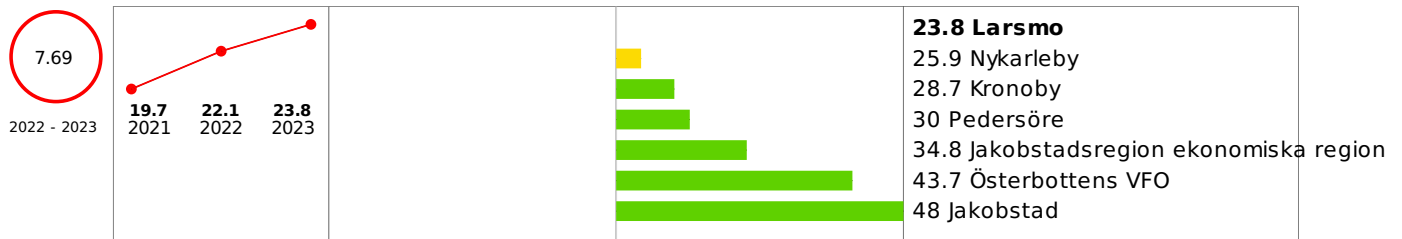
Livskvalitet och delaktighet

Personer som fått invalidpension på grund av psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, 16-24 år, % av befolkningen i samma ålder

Här ser vi en ökning 2023, men nivån är inte högst vad den har varit för det finns en högre topp 2015. I en liten kommun slår ett litet antal ut stort i statistiken.

Personer i åldrarna 16-19 år som får rehabiliteringspenning / 1 000 i samma åldrar

Gällande personer i åldrarna 16-19 år som får rehabiliteringspenning / 1 000 i samma åldrar ser vi tyvärr en stigande trend sedan 2018, med en ökning också 2022-2023. Andelen är betydligt lägre i Larsmo än genomsnittet i välfärdsområdets kommuner.

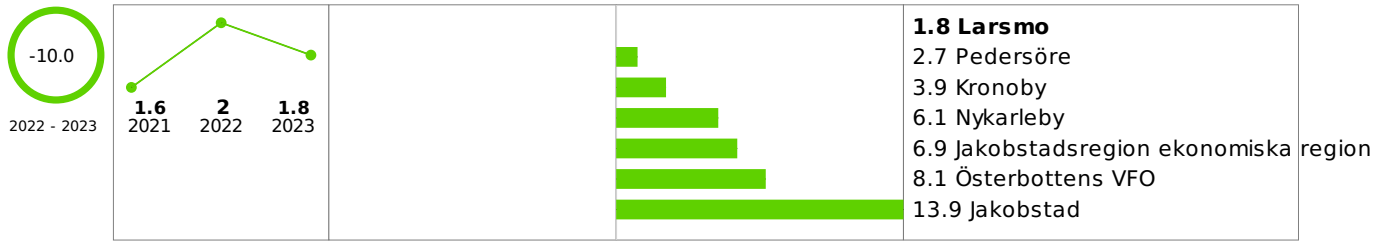
16-24-åringar med rätt till specialersättningsgilla läkemedel, % av befolkningen i samma ålder

Stabil trend med mindre variationer från år till år.

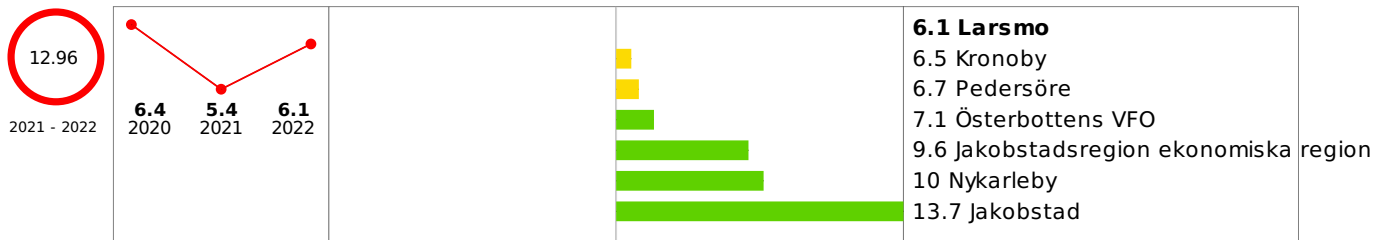
Studier, arbete och utkomst

18-24-åriga mottagare av utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder

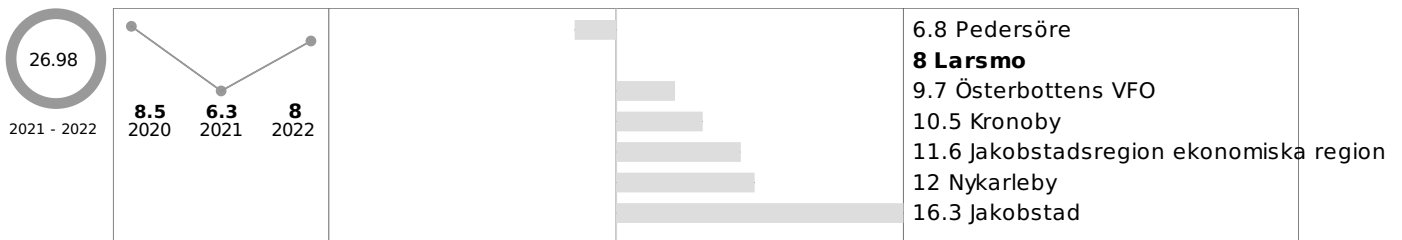
Lägst andel mottagare av utkomststöd bland 18-24 -åringar bland alla jämförelsekommuner.

17 - 24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder

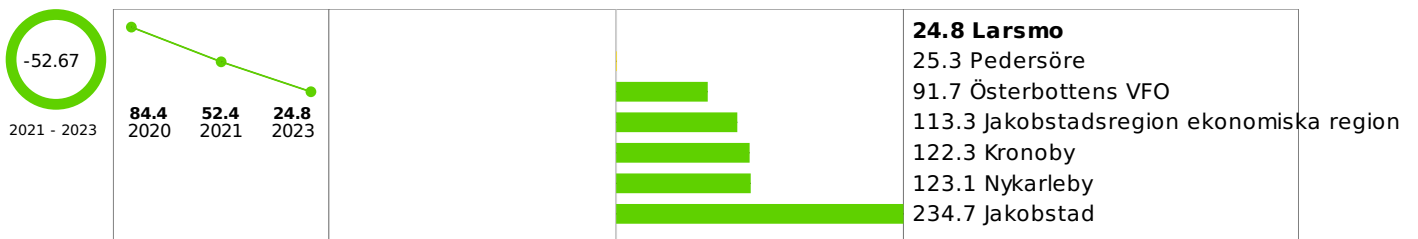
Den långsiktiga trenden är sjunkande men vi ser en lite ökning till 2023.

Personer som riskerar att marginaliseras (inte i arbete, studerar inte, inte i beväringstjänst) i åldern 18 - 24-år, % av jämnåriga

Trygghet, boende och miljö

Brottsmisstänkta, 18-20 år / 1000 personer i samma ålder

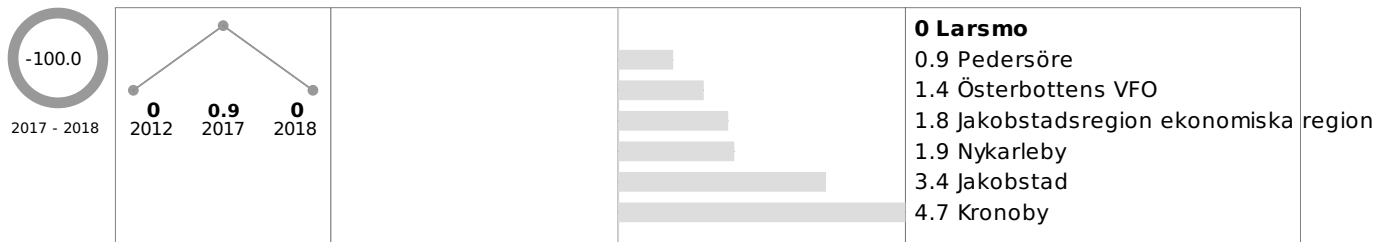

Här ser vi en stor nedgång i antalet brottsmisstänka /1000 personer de senaste åren.

Kommunens tjänster

Social- och hälsovård

Klienter inom barnskyddets öppenvård, 18 - 20-åringar under året, % av befolkningen i samma ålder (THL)

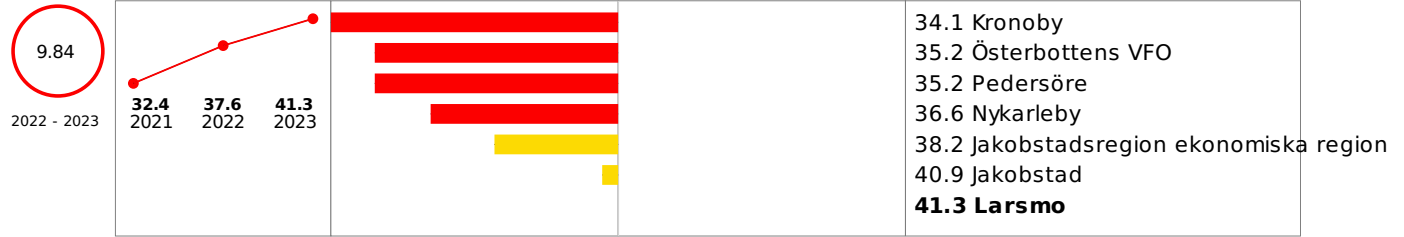

ARBETSFÖRA

Välfärd

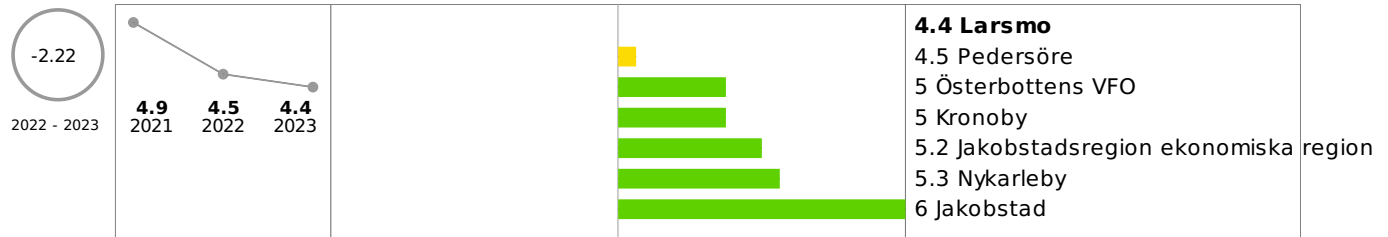
Livskvalitet och delaktighet

Personer i åldrarna 25 - 64 år som fått sjukdagpenning på grund av psykisk ohälsa / 1 000 i samma åldrar

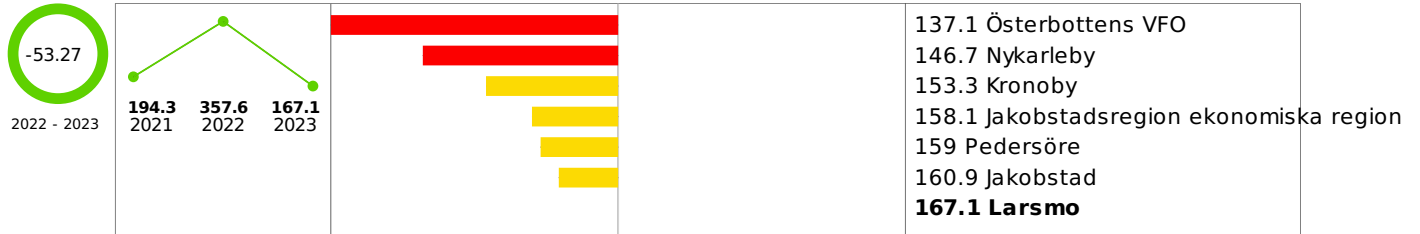

Antal personer i ålder 25-64 år / 1000 personer i samma ålder som fått sjukdagpenning på grund av psykisk ohälsa har ökat de senaste åren och andelen är högst i Larsmo av alla jämförelsekommuner.

25-64-åriga invalidpensionstagare, % av befolkningen i samma ålder

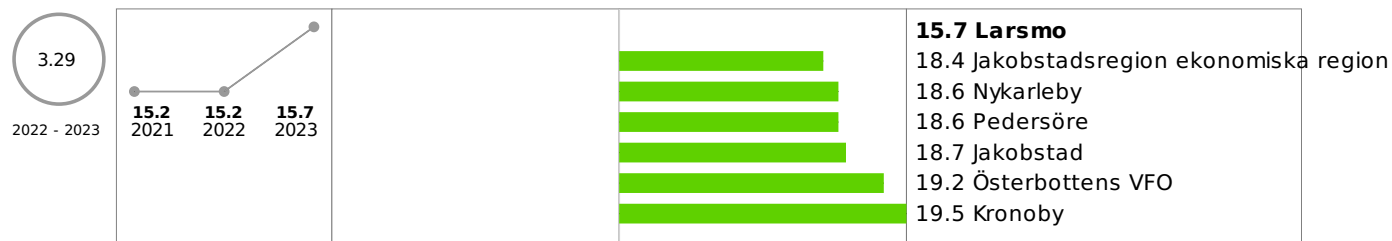

25-64-åriga mottagare av sjukdagpenning / 1000 i samma åldrar

Andelen personer som fått sjukdagpenning på grund av psykisk ohälsa har ökat men totala andelen i samma åldersgrupp som mottagit sjukdagpenning har minskat. Vi är ändå inte nere på samma nivå som före coronapandemin ännu. Innan 2021 har andelen varit ganska stabil. Larsmo har högst andel mottagare av sjukdagpenning bland alla jämförelsekommuner trots att vi gällande många andra indikatorer har en friskare befolkning än i de övriga kommunerna.

25-64-åringar med rätt till specialersättningsgilla läkemedel, % av befolkningen i samma ålder

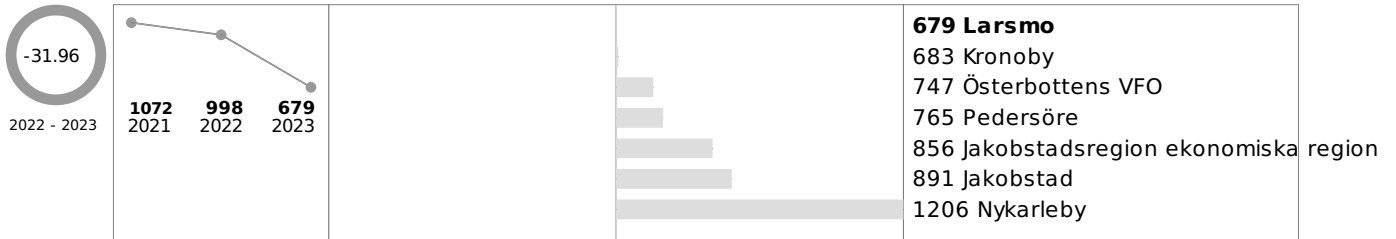

Här ser vi inga stora förändringar, men Larsmoborna har mindre specialersättningsgilla läkemedel än i övriga kommuner och det är intressant i förhållande till att läget är omvänt då det gäller mottagare av sjukdagpenning.

Kommunens tjänster

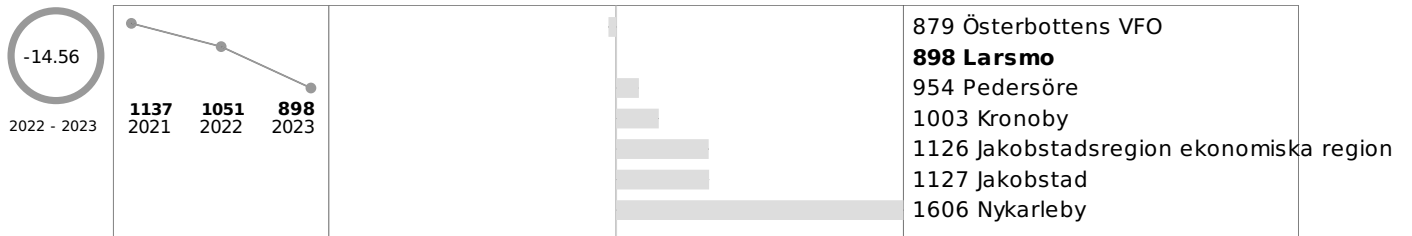
Social- och hälsovård

Läkarbesök i åldrarna 15-49 år inom primärvårdens öppenvård/1 000 i samma åldra

Läkarbesöken har minskat kraftigt 2023. Samma sak gäller för jämförelsekommunerna. Intressant att Larsmobornas läkarbesök är drygt hälften av antalet i Nykarleby. Stora skillnader mellan kommunerna med andra ord.

Läkarbesök i åldrarna 50-64 år inom primärvårdens öppenvård/1 000 i samma åldrar

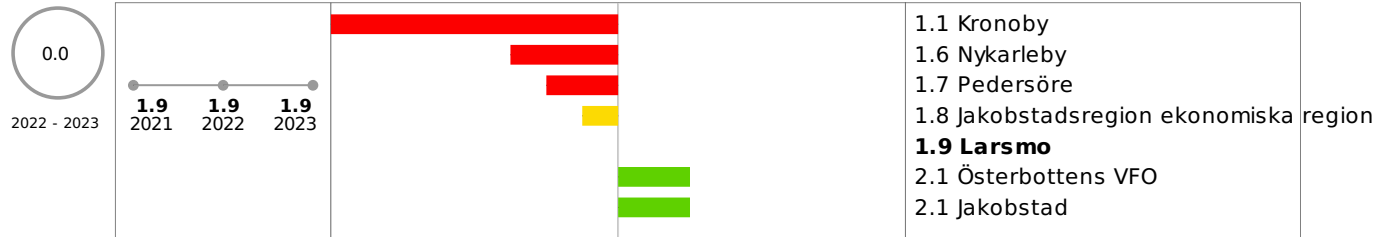
Läkarbesöken i åldersgruppen 50-64 år har också minskat.

ÄLDRE

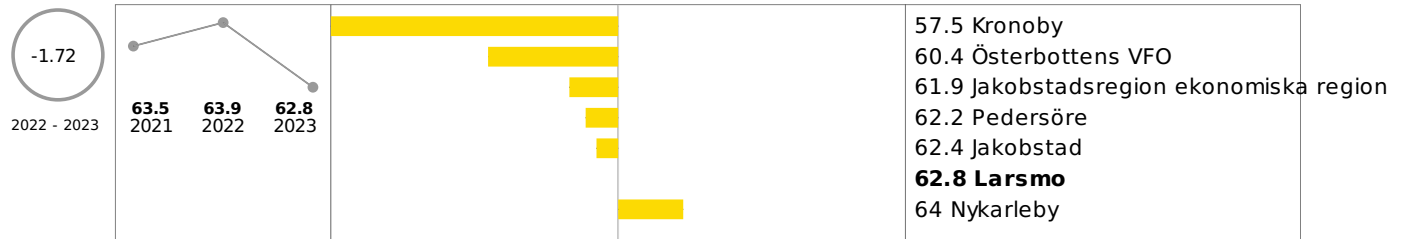
Välfärd

Livskvalitet och delaktighet

Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av psykos, % av befolkningen i samma ålder

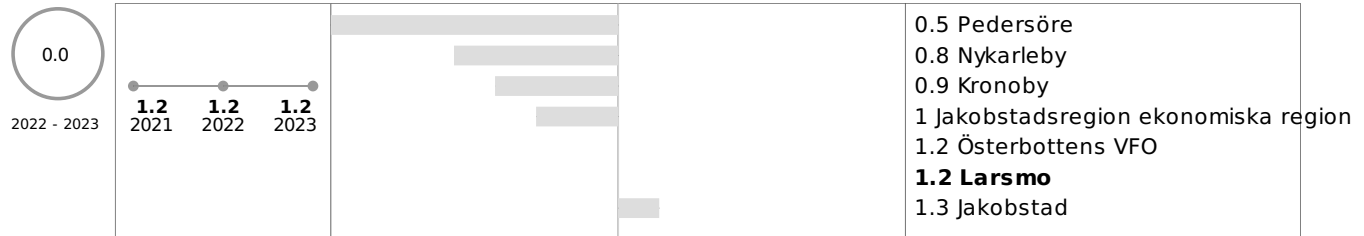

Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel, % av befolkningen i samma ålder

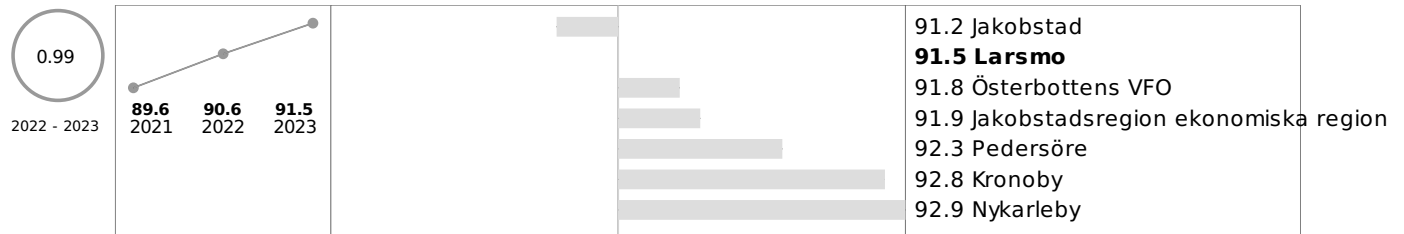
Studier, arbete och utkomst

Personer i åldrarna 65 år och över som fått full folkpension, % av befolkningen i samma ålder

Trygghet, boende och miljö

Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder

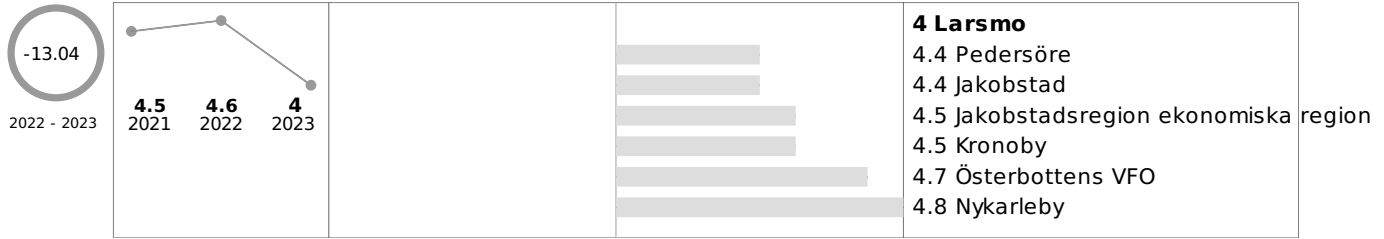

Vi ser en ökning av andelen 75-åringar och äldre som bor hemma. Det ligger i enlighet med välfärdsområdets strategi.

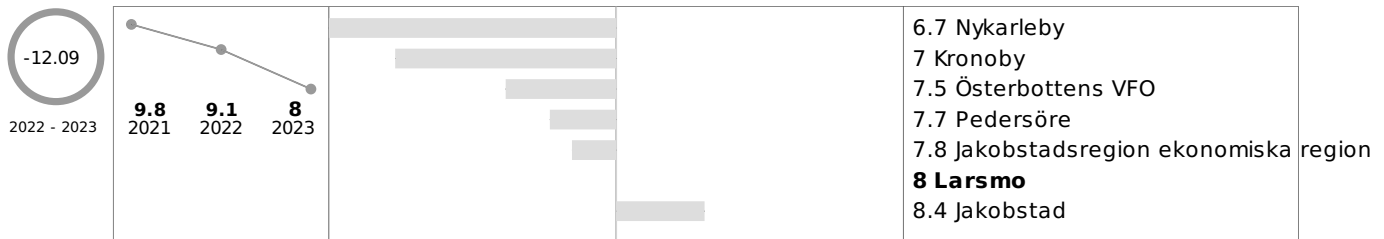
Kommunens tjänster

Social- och hälsovård

Klienter i ålderna 75 år och över som omfattats av stöd för närståendevård under året, % av befolkningen i samma ålder

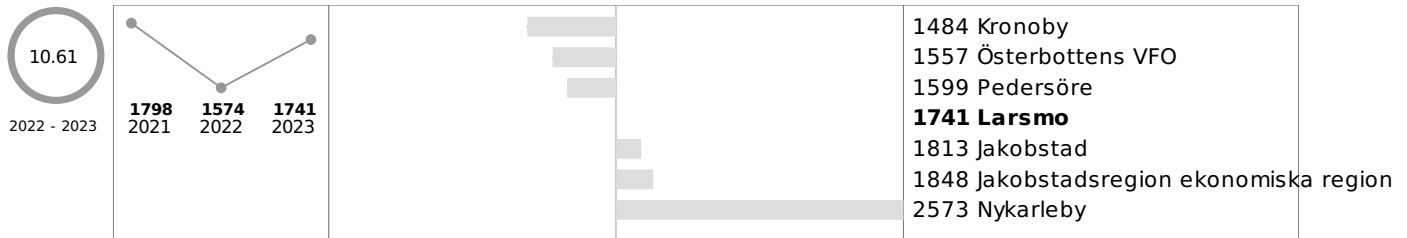

Klienter i ålderna 75 år och över inom serviceboende för äldre med heldygnsomsorg 31.12, % av befolkningen i samma ålder

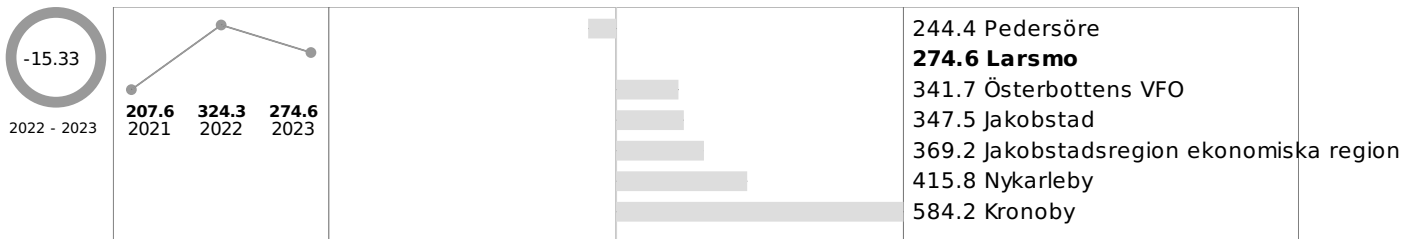

Vi ser en tydlig minskning i andelen klienter över 75 år på serviceboenden med heldygnsomsorg. För tillfället är andelen i Larsmo högre än alla andra jämförelsekommuner förutom i Jakobstad.

Läkarbesök i ålderna 65 år och över inom primärvårdens öppenvård / 1000 i samma åldrar

Vårdperioder i anslutning till fallolyckor bland personer som fyllt 65 år / 10 000 personer i samma ålder (år 2018 preliminär uppgift)

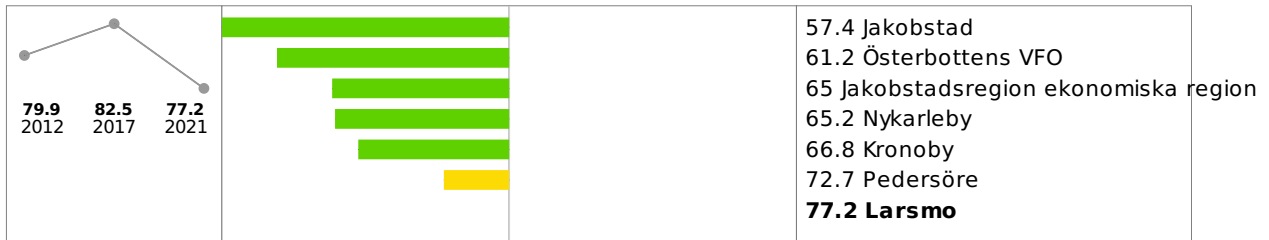
Vårdperioder i anslutning till fallolyckor minskade något trots att vi ändå hade vinter 2023

ALLA ÅLDERSGRUPPER

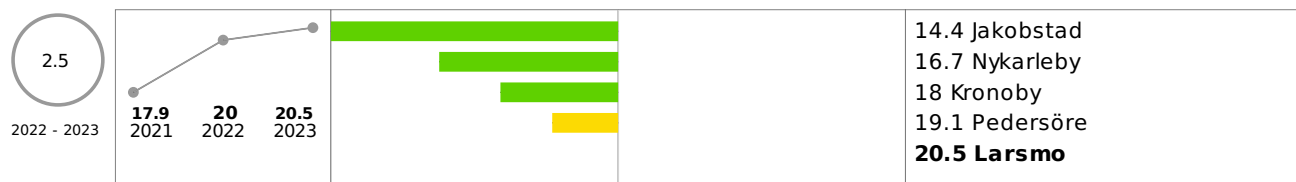
Välfärd

Livskvalitet och delaktighet

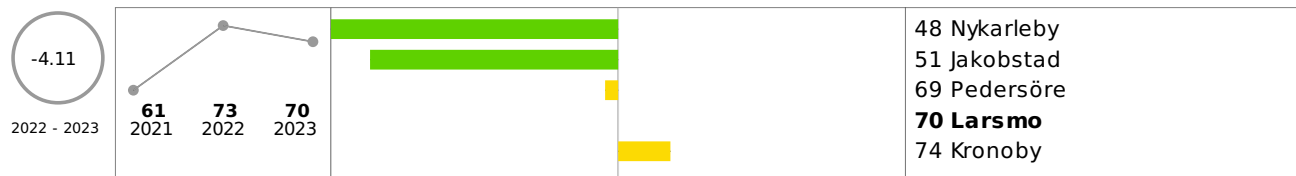
Valdeltagande i kommunalvalen (%)

HYTE-koefficient euro / invånare

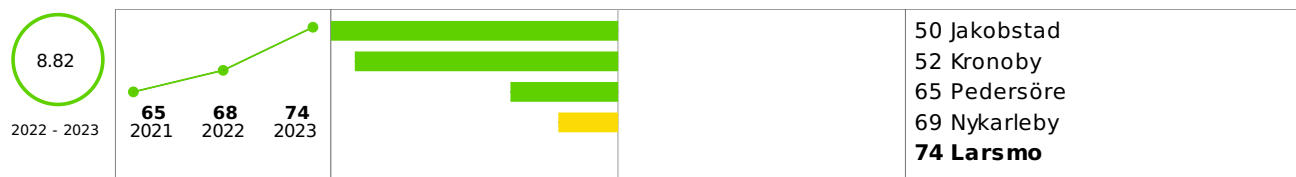

Medeltal av resultatindikatorerna (HYTE-koefficient)

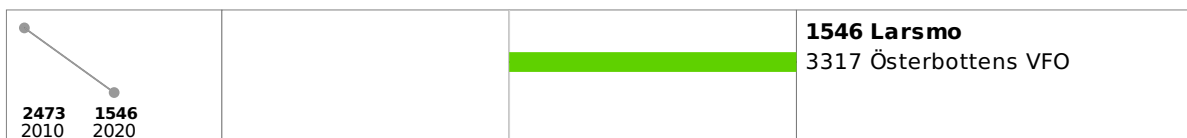
Liten nedgång i resultatet gällande resultatindikatorerna men i jämförelse med regionens övriga kommuner klarar vi oss bra.

Medeltal av processindikatorerna (HYTE-koefficient)

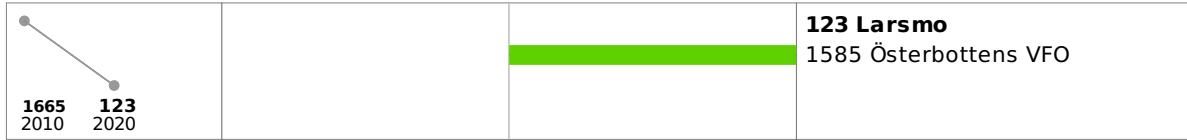

Våra processer har utvecklats inom administrationen och då har vårt resultat gällande processindikatorerna också förbättrats.

Förlorade levnadsår män, PYLL-index

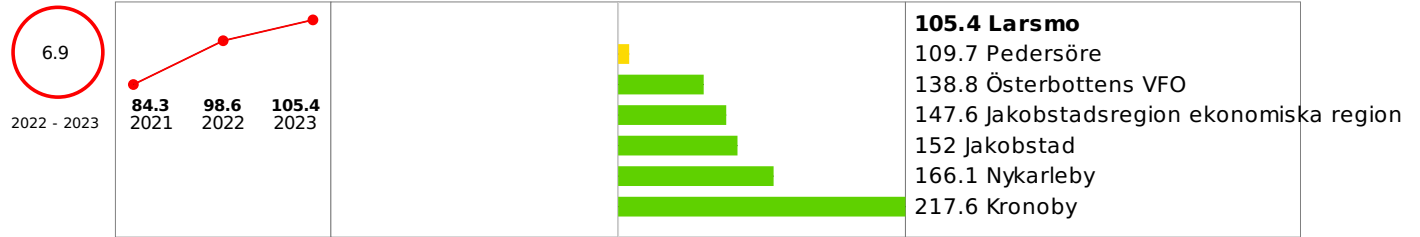

Förlorade levnadsår kvinnor, PYLL-index

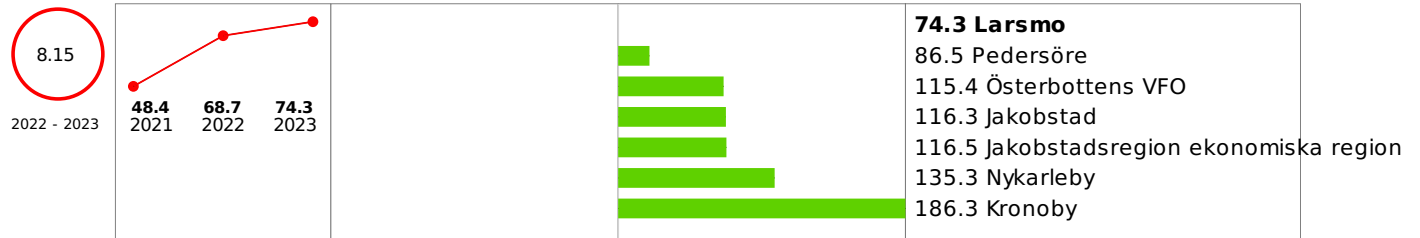
Trygghet, boende och miljö

Vårdperioder i anslutning till hem- och fritidsolycksfall/10 000 invånare

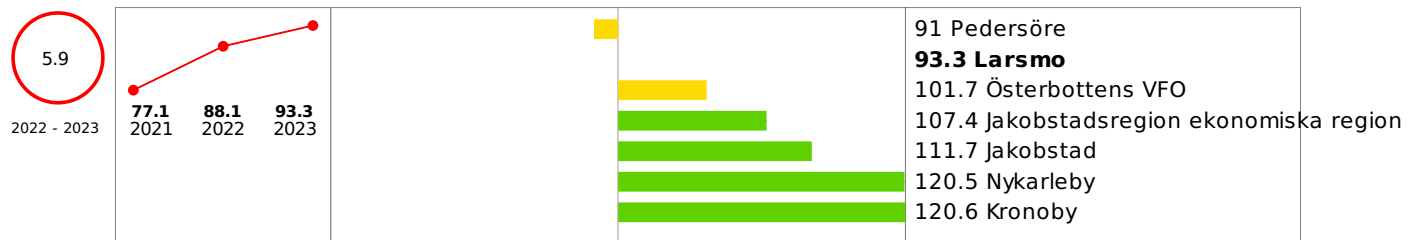
Olycksfallen har ökat något men är på en väldigt låg nivå i jämförelse med jämförelsekommunerna

Vårdperioder i anslutning till fallolyckor/10 000 invånare

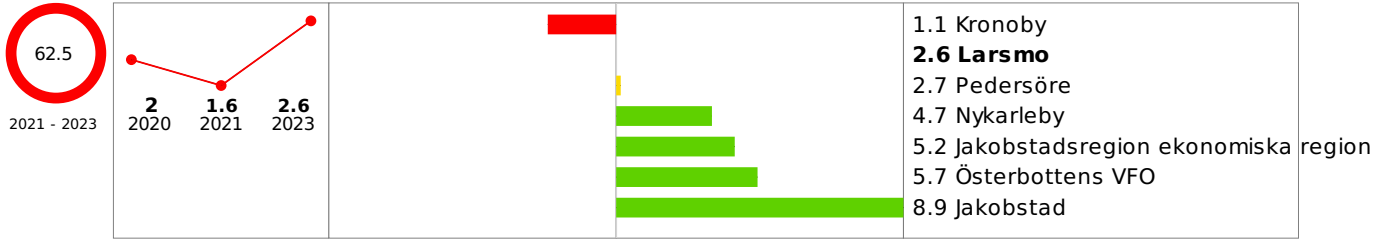
Fallolyckorna ökade 2023. Det blir viktigt att få jämföra med 2024 sedan, då vi hade vinter från oktober till april.

Patienter som fått sjukhusvård till följd av skador och förgiftningar / 10 000 invånare (år 2018 preliminär uppgift)

Antal patienter som fått sjukhusvård till följd av skador och förgiftningar har ökat en del.

Brott mot liv och hälsa som kommit till polisens kännedom / 1 000 invånare

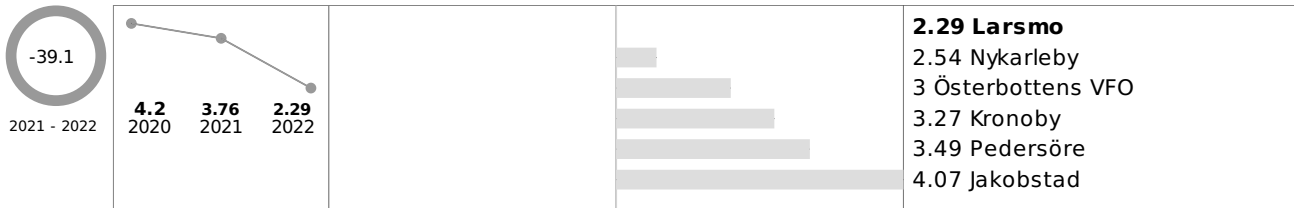
Procentuellt sett stor ökning, men eftersom det handlar om få antal ger ett fall stort utslag i statistiken.

Vårdperioder i anslutning till fallolyckor bland personer som fyllt 65 år / 10 000 personer i samma ålder

Fallolyckor bland personer som fyllt 65 år har minskat och förhoppningsvis kan vi förstärka den utvecklingen genom de projekt vi har för att stärka de äldre.

Offer för trafikolycka / 1000 invånare

Offer för trafikolyckor har glädjande nog minskat.

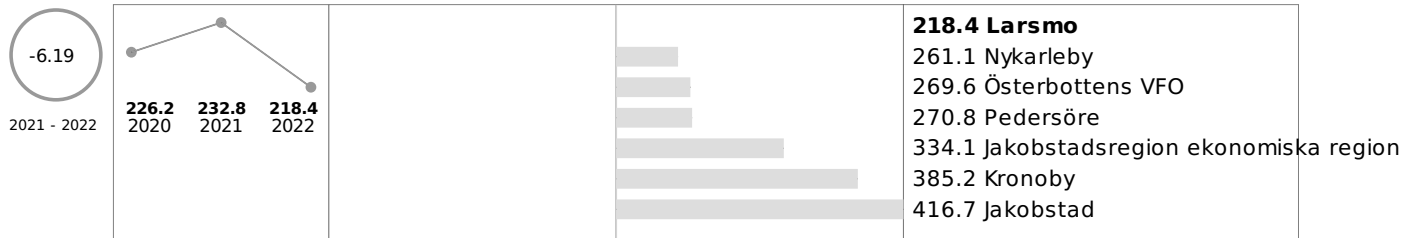
Kommunens tjänster

Social- och hälsovård

Läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare

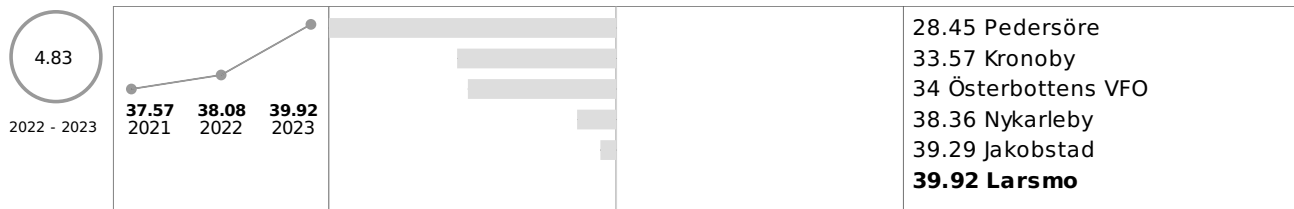

Öppenvårdsbesök inom psykiatri / 1 000 invånare

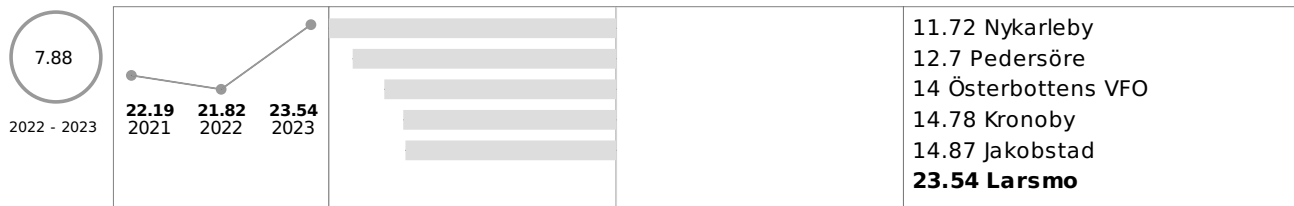
Övriga tjänster

Bibliotek, låntagare / invånare %

Statistiken gällande låntagare / invånare % har hållits ganska stabil under en längre tid.

Bibliotek, totalutlåning / invånare

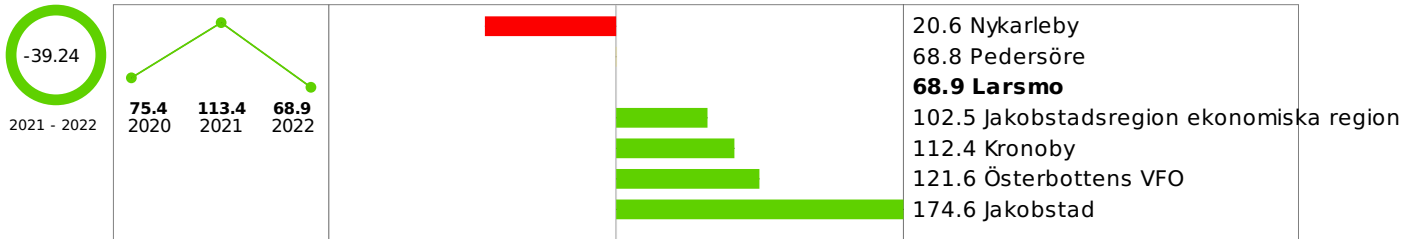

Larsmo har högst totalutlåning per invånare och andelen låntagare i procent av invånarna är bland de högsta i regionen.

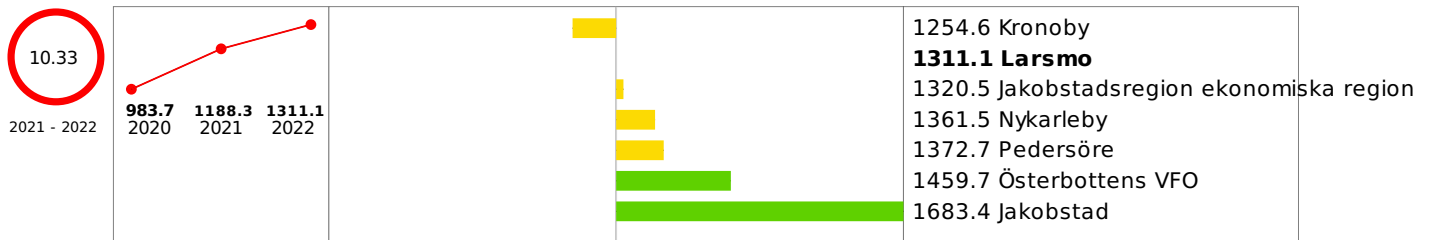
Ekonomi

Social- och hälsovård

Nettodriftskostnaderna för barnskyddets institutions- och familjevård i euro / invånare

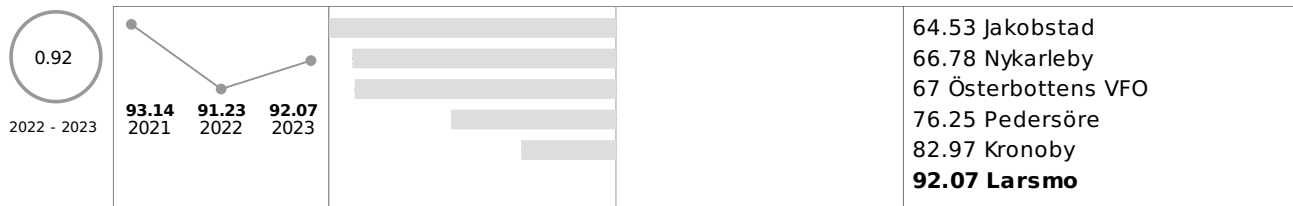

Nettodriftskostnaderna för den specialiserade sjukvården i euro / invånare

Övriga tjänster

Bibliotek, omkostnader under statistikåret / invånare

Larsmos kostnader för biblioteksverksamheten räknat per invånare är absolut högst i regionen, men vi har också absolut störst totalutlåning per invånare i regionen. De höga omkostnaderna beror också på att Equity är en relativt ny byggnad och interna hyran för fastigheten är därför hög.

ALLA ÅLDERSGRUPPER - Sammanfattning

De flesta indikatorer finns under respektive ålderskategori och därför är det här sista avsnittet ganska kort, men få indikatorer som främst gäller hela befolkningen.

Överlag finns det inga dramatiska förändringar i statistiken. Befolkningen i Larsmo mår relativt bra. Under hösten 2023 hade vi diskussioner om barns och ungas välmående med tanke på Hälsa i skolan -resultaten. Förhoppningsvis får vi se förbättringar i de resultaten framöver.

Det som är lite oroväckande i statistiken för tillfället är att vi ser att den psykiska ohälsan bland vuxna ökar och vi ser också fler vårdperioder i anslutning till skador, fritidsolycksfall och fallolyckor.

2 Utvärdering av prioriteringar, mål och åtgärder

Sammanfattningsvis kan sägas att befolkningen på det stora hela mår relativt bra i Larsmo, men det finns områden där vi ser en negativ utveckling både vad gäller hälsa och välmående och de kostnader som den negativa utvecklingen för med sig. Österbottens välfärdsområde har nu ansvar för hälso- och sjukvården men samarbetet med kommunerna inom det hälsofrämjande arbetet är mycket viktigt. Kommunens uppgift är att ordna förebyggande verksamhet för välmående invånare.

Utgående från statistiken finns det några saker som vi borde satsa på för att säkerställa fortsatt välmåendet hos invånarna i Larsmo. Målsättningarna behöver vara realistiska och kunna genomföras under perioden 2023-2025. Kommunens långsiktiga strategi som sträcker sig till 2035 ingår mer långsiktiga målsättningar som förstås är grunden till välfärdsplanen, men också konkreta åtgärder som genomförs på kort sikt behövs.

3 Slutsatser och åtgärdsförslag

Målsättningar	Åtgärder	Ansvarig/resurser	Utvärdering	Utfall (2023) 2024
Kommunens ekonomi i balans	Lagom investeringstakt, god budgetdisciplin	Fullmäktige, styrelsen, kommundirektören, sektorchefer, enhetsledare	Bokslut	Budgetdisciplinen var god och kommunen gjorde ett litet plusresultat 2023. Investeringstakten är hög.
Hållbar utveckling	Övergång till förnybara energikällor	Chef för tekniska tjänster, koncernchef	Statistik över övergången till förnybara energikällor	Optimering av ventilation och värmesystem, installation av LED-belysning och installation av solpaneler.
	Cykelförmån åt anställda	Personalchefen	Antal cyklar	Under 2023-2024 har 49 cykelförmåner utfärdats.
Ökad trafiksäkerhet för cyklister och fotgängare	Cykelvägar, byväg	Chef för tekniska tjänster, samarbete med andra myndigheter		Inga nya cykelvägar 2024
Öka fysiska välmåendet bland elever åk 1-6 och 7-9	Satsning på fysisk aktivitet för eleverna genom Finlandsmodellen. Cykelkampanj för åk 1-6	Chef för välfärdstjänster, chef för utbildningstjänster	Hälsa i skolan	Klubbverksamhet i alla skolor inom Finlandsmodellen under 2024. Cykelkampanjen har inte ordnats.
Motverka ångest hos elever åk 7-9	Satsning på stöd för elever, ungdomsarbete i skolan Eftermiddagsverksamhet vid fritidsgården	Chef för välfärdstjänster, chef för utbildningstjänster	Hälsa i skolan	Ungdomsarbete i skolan har ordnats genom en rörelsecoach som anställts till Cronhjelmsskolan.
Minskad mobbning i skolorna	Vi jobbar enligt Larsmo kommuns plan för skoltrivsel och mobbningsförebyggande arbete	Chef för utbildningstjänster	Hälsa i skolan	Skolorna har jobbat enligt kommunens plan för skoltrivsel och mobbningsförebyggande arbete.

Ökad andel 3-5 -åringar inom småbarnspedagogiken	Mer information om verksamheten inom småbarnspedagogiken åt föräldrar	Chef för småbarnspedagogiken, samarbete med välfärdsområdet	Statistik över andelen 3-5 -åringar inom småbarnspedagogiken	Andelen ökar hela tiden och 2023 deltog 63,8 % av 3-5 -åringarna.
Rörelse inom småbarnspedagogiken	Fler rörelsestunder ute och inne inom småbarnspedagogiken	Chef för småbarnspedagogiken	Uppföljning av enheternas verksamhet	Rörelsestunderna har varit ett fokusområde 2023.
Motverka fallolyckor bland äldre	Rörelsestunder, styrketräning för äldre genom projekt och i samarbete med tredje sektorn Bra vägunderhåll vid halt väglag	Chef för välfärdstjänster/förvaltningsschefen, samarbete med välfärdsområdet och rådet för äldre och funktionshindrade i Larsmo Chef för tekniska tjänster	Statistik fallolyckor Antal ledda rörelse-/motionstillfällen samt antal deltagare	Genom ett projekt ordnades många ledda motions- och rörelstillfällen under 2023.
Öka tillgång till konst- och kulturverksamhet	Deltagande i SKAPA-projektet i regionen Ordna konst- och kulturevenemang för barn och unga Verksamhet inom ramen för Finlandsmodellen	Chef för välfärdstjänster	Redovisningen i SKAPA-projektet och uppföljning av egen verksamhet inom Finlandsmodellen och de evenemang som ordnas.	Aktivt deltagande i SKAPA-projektet. Konst- och kulturklubbar ordnas bl.a. genom Finlandsmodellen.

DEL II VÄLFÄRDSPLAN FÖR FULLMÄKTIGEPERIODEN 2024

4 Prioriteringar och riktlinjer i kommunstrategin

De strategiska målsättningarna och delmålen som finns presenterade i Larsmo kommuns strategi 2023-2035 godkändes av kommunfullmäktige 26.6.2023 § 39

Huvudprioritetsområden är :

1. Välmående genom livet
2. Rustade för framtiden
3. Välkomnande

5 Särskilda program och planer för främjande av välfärden

Välfärdsplanen för barn och unga Jakobstadsregionen 2021-2025

Larsmo kommuns strategi 2023-2035

Planen för den äldre befolkningens välbefinnande 2018-2021

Jakobstadsregionens integrationsprogram 2018-2021

Plan för småbarnspedagogik 2017 (uppdaterad 2019)

Trafiksäkerhetsplan Larsmo

Utvecklingsplan för Larsmo idrottspark (2021)

Jakobstadsregionens klimatstrategi (2021)

Larsmo kommuns bostadspolitiska program

Allmän beredskapsplan för Larsmo kommun

Larsmo kommuns kulturplan

PYLL undersökning för Larsmo och Österbottens välfärdsområde från 2023

Larsmo kommuns plan för skoltrivsel och mobbningsförebyggande arbete F - åk 6

6 Välfärdsplan

1. Välmående genom livet

I Larsmo är invånaren i fokus. Engagemang och ansvar är kärnan i vår verksamhet. För oss betyder engagemang att vi skapar möjligheter för kommuninvånarna att leva ett gott liv under alla livsskedena.

Småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen skall fortsättningsvis finnas i alla kommundelar. Verksamheten skapas av en kunnig och motiverad personal, som tillägnar sig de nya pedagogiska rönen och omsätter dem i praktiken. Att sporra till höjd utbildningsnivå är viktigt för oss. Vi skapar ett mångsidigt utbud av boende för alla åldrar.

Sammanhållningen stärks via ett ökat samarbete mellan kommunen och föreningslivet. Gemensamma mötesplatser för våra kommuninvånare stärker identiteten och samhörigheten.

Natur- och kulturupplevelser bidrar till en ökad livskvalitet och främjar välmåendet. Kulturverksamheten stärker känslan för den egna identiteten.

Gott liv för alla

- Engagemang med invånaren i fokus
- Fysiskt och psykiskt välmående
- Främja barns och ungdomars fysiska aktivitet
- Verksamhet och social samvaro för äldre vuxna och seniorer

- Beaktande av risker för utanförskap och missbruk
- Hållbar utveckling (ekonomisk hållbarhet, social hållbarhet och hållbar miljö)

Utbildning

En likvärdig, kvalitativ grundläggande utbildning

- Sporra till utbildning och allmän medvetenhet om utbildningens betydelse
- Kunnig, engagerad personal
- Implementering av nya pedagogiska metoder
- Utveckling av ledarstrukturen

Småbarnspedagogik

- En likvärdig, kvalitativ småbarnspedagogik för alla
- Engagerat ledarskap och utveckling av ledarstrukturen
- Kunnig, engagerad personal
- Systematisk fortbildning och rekrytering
- Vikariepool

Bra boende för alla åldrar

- Olika åldersgruppers behov och möjligheter beaktas
- Mångsidigt, ändamålsenligt och tillräckligt utbud av bostäder och tomter
- Uppmuntra till grundande av gemenskapsboenden
- Gröna områden

Identitet och samhörighet

- Trivsamma mötes- och samlingsplatser i alla kommundelar
- Natur- och kulturupplevelser för alla
- Flerspråkighet och specialbehov beaktas

Fungerande samarbete med föreningslivet, tredje sektorn

- Systematisk kontakt och äkta kompanjonskap med föreningarna
- Avtalsbaserade understöd tillämpas
- Frivilliga insatser i kommunen uppmärksammas genom att utse "Årets Larsmökraft"

2. Rustade för framtiden

Vi förbereder oss väl inför de förändringar som är förestående. Kommunens kontinuerligt växande befolkning kräver ansvarstagande ledarskap och väl genomtänkta beslut. Vi ska bli ännu bättre på att förutse framtiden, beakta risker och utnyttja möjligheter. Innovativa lösningar förutsätter ett kreativt tänkande inom hela kommunen.

Kommunens ekonomi måste alltid vara i balans. De nationella politiska besluten är svåra att förutse. Via positiva årsresultat bygger vi en buffert för framtida investeringsbehov. Serviceproduktionens ekonomiska effektivitet ska alltid vara bättre än det nationella medelvärdet.

Samhällsplaneringen ska bygga på en helhetssyn. En ökad efterfrågan på småbarnspedagogik kräver nyinvesteringar i byggnader och rekrytering av personal. Befolkningstillväxten kräver en aktiv planläggning, bostadsproduktion och utbyggnad av infrastruktur.

I framtidens Larsmo ställer invånarna allt högre krav på livskvalitet, en stimulerande vardag och en hållbar och smidig livsstil. Larsmo har alla förutsättningar att leva upp till denna trend. Ett helhetsmässigt välmående bygger på en fortsatt utveckling av rekreativ möjligheter och kulturutbud. Hållbarheten synliggörs socialt, miljömässigt och ekonomiskt. Digitaliseringen utvecklar den kommunala serviceproduktionen.

Förändringar förutses

- Inkluderande politiskt ledarskap
- Ansvarstagande och förutseende ledarskap
- Medarbetarengagemang på alla nivåer

- Regionalt samarbete

Befolkningstillväxt

- Kommunens befolkning växer med 1,2 procent per år
- Aktiv planläggning och utbyggnad av infrastruktur som tryggar tillgången på tomter i alla kommundelar

Livskvalitet och välbefinnande

- Uppmuntra till en hållbar och hälsosam livsstil
- Synliggöra rekreativsmöjligheterna i Larsmo idrottspark och i kommundelarna
- Utveckla utbudet av kulturverksamhet
- Eget utrymme och verksamhet för ungdomar
- Ett välfungerande sektoröverskridande samarbete med Österbottens välfärdsområde inom elevhälsa och förebyggande arbete för alla åldersgrupper

Näringsliv och sysselsättning

- Sysselsättningsgraden är bland de 10 bästa kommunerna i landet
- Tillgång på industritomter tryggas och marknadsförs
- Flexibla utrymmeslösningar erbjuds, som gynnar etablering av företag och möjlighet till distansarbete
- Aktivt deltagande i regionalt samarbete för nyetableringar och rekrytering av arbetskraft

Effektiv serviceproduktion

- Fortsatt utveckling av digitala servicelösningar
- Optimal, välfungerande och effektiv servicestruktur
- Innovativa, kreativa lösningar inom alla sektorer

Hållbar samhällsplanering som bygger på en helhetssyn

- Kommunen medverkar till förverkligandet av en hållbar energiförsörjning
- Kommunen har ambitiösa, mätbara miljö- och klimatmål för den egna verksamheten
- Regionala klimatstrategin beaktas i verksamheterna
- Klimatförändringar beaktas vid underhåll och byggande av fastigheter och infrastruktur
- Planläggningen styr till utnyttjande av förnybara energikällor
- Alla fastigheter utnyttjas och underhålls effektivt
- Hållbart resursutnyttjande (enligt indikatorer)
- Befästa befintliga byastrukturer

Hållbara energi-, avfalls- och trafiklösningar

- Alla kommunägda fastigheter uppvärms med förnybar energi
- Energioptimering tillämpas i hela verksamheten
- Minskning av den diffusa belastningen på vattendrag, anslutningsgrad till avloppsverk 85 % av bostäderna
- Främja gång- och cykeltrafik genom satsningar på lätta trafikleder och underfarter. Larsmo vägnätsplan är grund för planeringen.
- Merparten av kommunägda bilar klimatsmarta 2030
- Laddningsstationer och bioenergi-källor tillgängliga i kommunen

Strategiska investeringar

- Nya enheter för småbarnspedagogik
- Rondell vid Furuholmskorsningen
- Byggande av allaktivitetshall vid Idrottsparken
- Utbyggnad av avloppsnätet till fastigheterna för att nå klimatmålen

3. Välkommen till Larsmo

Larsmo ska ännu bättre ta vara på de attraktionsfaktorer som väcker positiva associationer hos våra invånare och i

omvärlden. Vi fortsätter satsa på en aktiv marknadsföring och kommunikation.

Inflyttningen möter det ökade behovet av arbetskraft, vilket möjliggör en fortsatt ekonomisk tillväxt och stabilitet.

Då vi satsar på ökad inflyttning, ska vi samtidigt stärka vårt integrationskunnande.

Serviceproduktionen skall möta behoven. Besöksnäringen marknadsförs i samarbete med regionens övriga aktörer.

Attraktionsfaktorer

- Natur och skärgårdsmiljö
- Strandnära boende
- Trivsamma boendemiljöer skapar gemenskap
- Bra serviceutbud inom korta avstånd
- Goda aktivitetsmöjligheter i alla kommundelar

Marknadsföring, kommunikation

- Bibehållen god image och positiva associationer
- Positiva berättelser som inspirerar
- Lättillgänglig information för alla

Inflyttning

- Utbudet av bostäder, tomter och service i balans
- Ökad arbetskraftsinvandring
- God integration

DEL III BEHANDLING I FULLMÄKTIGE

7 De som utarbetar planen

Den omfattande välfärdsberättelsen och -planen för perioden 2021-2025 har utarbetats av chefen för välfärdstjänster och övriga tjänstemän i ledningsgruppen med grunden i de målsättningar som varit uppställda i strategi- och ekonomiplaner och bedömningen av måluppfyllelsen årsvis.

8 Godkännande av planen

Omfattande välfärdsberättelsen och välfärdsplanen godkänd av fullmäktige 28.3.2022